

КАВА...
ЯК СВАЯ
СПРАВА

Сямейная

ЯК СТАЦЬ
МЕНШ
АГРЭСІЎНЫМІ?

Сямейная

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

20

Чэрвеня 2019 г.

Чацвер

№ 114 (28981)

ЦЫТАТА ДНЯ

Алег ТОКУН, начальнік
упраўлення палітыкі
занятасці Міністэрства
працы і сацыяльнай
абароны:

«Адна з найвялікшых
праблем рынку працы —
не толькі ў Беларусі,
але і ва ўсім свеце, —
у тым, што попыт
не сябруе з прапановай.
Да гэтага часу,
нягледзячы на тое
што колькасць тых,
што навучаецца па
спецыяльнасцях
«эканоміка» і
«юрыспрудэнцыя»,
змяншаецца, усё роўна
людзі хочуць працаваць
юрыстамі, эканамістамі,
бухгалтарамі, гэтыя
прафесіі сярод
суіскальнікаў у топце.
І з'явіўся новы трэнд —
вельмі высокі попыт
на прафесіі нізкай
кваліфікацыі, якія
наогул не патрабуюць
падрыхтоўкі: вартаўнікі,
вахцёры, ахоўнікі і гэтак
далей. Прычым яны
не заўсёды нізкааплачаныя».

КОРАТКА

- Бортправаднікі «Белавія» сустракаюць гасцей і ўдзельнікаў II Еўрапейскіх гульні ў форме спартыўнага стылю.

- МАЗ паставіў Мінску і рэгіёнам да Еўрапейскіх гульні 375 аўтобусаў з кандыцынерамі.

- У Беларусі 36,8 % уздзенага ў студзені — маі жылля пабудавана для тых, хто мае патрэбу.

- У студзені — красавіку судносны сярэдняй пенсіі па ўзросце і сярэдняй зарплаты склалі 38,3 %.

НА ЎЗРОЎНІ ВЫСОКІХ ТЭХНАЛОГІЙ

Фота БелТА.

«Польмя міру» — сімвал II Еўрапейскіх гульні — працягвае сваё шэсце па сталіцы. Учора факел віталі ў Парку высокіх тэхналогій. Прымалі тут агонь нечакана, але сімвалічна для такога месца — з дапамогай робата-факеланосца. Эстафету

ад разумнай машыны прыняў дырэктар групы кампаній «Сінэзіс» — рэзідэнта ПВТ Аляксандр ШАТРОЎ (на фота). І гэта невыпадкава: кампанія, якую ён узначальвае, працавала над стварэннем ІТ-платформы для Гульні.

З КАРАЛЯ ЎСІХ МУЗЕЯЎ

Археалагічны комплекс «Бярэсце»
стане першай пляцоўкай святкавання тысячагоддзя

Фота Валерыя ІСІРАЎІ.

Археалагічны музей «Бярэсце» і наваколняя тэрыторыя перажываюць вялікае абнаўленне. Ёсць меркаванне, што менавіта адсюль пачнецца шырокае святкаванне тысячагадовага юбілею горада. І гэта цалкам зразумела. У Бярэсце няма нічога старэйшага за квартал жылых і гаспадарчых пабудов XIII стагоддзя. Адсюль пішацца гісторыя горада, адсюль і ўшаноўваць свой сталы век абласнаму цэнтру.

СТАР. 4

Аператыўнасць з камфортам

УСЯ НЕАБХОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

Што ўяўляе з сябе галоўны прэс-цэнтр
II Еўрапейскіх гульні

На Еўрапейскія гульні ў Мінску акрэдытавалася больш за 1 тысячу журналістаў: каля 400 беларускіх і больш за 600 прадстаўнікоў замежных медыя. З 21 да 30 чэрвеня галоўным месцам іх работы стане прэс-цэнтр алімпійскага стадыёна «Дынама».

СТАР. 2

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

ISSN 1990 - 763X

Ідзе падпіска на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе

Мы абяцаем цікавае лета з любімай газетай

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ – НЕ ПАШКАДУЕЦЕ!

УСЯ НЕАБХОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Зазірнуўшы сюды за тры дні да старту Гульняў, мы заўважаем, што першыя прадстаўнікі СМІ ўжо занялі рабочыя месцы, але пакуль што больш тут усё ж такі валандэраў. Яны рыхтуюцца, каб стварыць максімальна камфортныя ўмовы для работы журналістаў.

Галоўны прэс-цэнтр Гульняў (наогул прэс-цэнтраў некалькі, яны ёсць на кожным спартыўным аб'екце) працуе з 7 раніцы да 00.30, а ў дні цырымоні адкрыцця і закрыцця, наогул да дзвюх гадзін ночы. Ён мае 200 пасадачных месцаў, кожнае з іх абсталявана разеткамі і прыстасаваннямі для падключэння да праваднага інтэрнэту. Тут жа на месцы ёсць магчымасць слухаць тое, што ў гэты момант адбываецца ў канферэнц-зале, прытым можна пераклучацца на розныя мовы перакладу. У прэс-цэнтры таксама стаяць вялікія маніторы, на якіх трансляюцца не толькі тыя падзеі, якія праходзяць на стадыёне «Дынама», але і спаборніцтвы з усіх астатніх спартыўных аб'ектаў Гульняў. «Гэта зручна для тых журналістаў, якія сочаць за некалькімі відамі спорту адначасова», — расказвае прэс-менеджар асноўнага прэс-цэнтра Таццяна ГОСЦЕВА. — Уся неабходная інфармацыя для журналістаў ёсць на інфармацыйнай дошцы, але калі ўзнікаюць нейкія пытанні, мы можам абсалютна ўсё ім расказаць: дзе паесці, як даехаць, дзе пасяліцца».

Таццяна адзначае, што асноўныя пытанні, якія ўзнікаюць у замежных журналістаў, датычацца раскладу, схем праезду да іншых арэн і цырымоні адкрыцця. «Пакуль большасць журналістаў, якія прыежджаюць у прэс-цэнтр, — гэта госці блізкага замеж-

жа. Першыя два дні мы працуем у лёгкім рэжыме, асноўны патак журналістаў чакаем заўтра і паслязаўтра», — адзначае прэс-менеджар.

Сістэма транспартнага перамяшчэння прадстаўнікоў СМІ разлічана так, што аўтобусы курсіруюць паміж усімі арэнамі, улічваючы абсалютна ўсе спаборніцтвы, а таксама дастаўляюць журналістаў у гатэлі.

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

Каб дапамагчы прадстаўнікам СМІ, у прэс-цэнтры працуе каля 80 валанцёраў, абавязковае патрабаванне для іх — валоданне англійскай мовай. Гэта не толькі маладыя людзі, але і досыць сталыя, не толькі беларусы, але і замежнікі. Напрыклад, тут працуе 72-гадовая Джудзіт Гуньён з Вялікабрытаніі, у яе актыве ўжо ёсць Алімпійскія гульні ў Лондане ў 2012 годзе і Алімпіяда ў Рыа ў 2016-м, а літаральна адразу пасля Еўрапейскіх гульняў у Мінску жанчына адправіцца на Панамерыканскія гульні ў Перу.

Таццяна Госцева адзначае, што прэс-цэнтр гатовы прыняць таксама журналістаў на калясках, для іх створаны ўсе ўмовы. «Кожны без праблем можа трапіць ва ўсе зоны доступу. І мы зробім усё для вашай камфортнай работы».

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

○ Кампетэнтны каментарый Занатаваць спартыўную гісторыю

Аляксандр КАРЛЮКЕВІЧ, міністр інфармацыі, старшыня падкамітэта аргкамітэта Гульняў па пытаннях інфармацыйна-рэкламнага забеспячэння і работы сродкаў масавай інфармацыі:

— Ці не самая ўражальная падзея за апошнія гады прыйшла ў Беларусь, тая падзея, якая паказвае агромністы абсяг прадстаўлення нашай краіны ва ўсім свеце. Мне нават падаецца, што ў многім II Еўрапейскія гульні адыграюць прарыўную ролю для Беларусі як краіны з высокім спартыўным аўтарытэтам. Па-першае, мы самі набываем велізарны вопыт, вучымся ісці за перадавым характарам на спартыўнай ніве ў свеце. Па-другое, шырокі свет разумее, што Беларусь — тая пляцоўка-краіна, якая здольная арганізаваць, прымаць, якая адкрытая для розных дзяржаў і розных грамадстваў. На нашы памкненні ў высокай арганізацыі мерапрыемстваў, у высокай арганізацыі спаборніцтваў накладваецца міралюбства беларусаў, здольнасць весці дыялог з усім светам. Не здзіўлюся і буду бязмерна шчаслівы, калі заўтра ў Беларусі з'явіцца фармат новых спаборніцтваў, на якія прыедуць і з Захаду, і з Усходу, з Еўропы і Азіі, Афрыкі і нават Амерыкі.

Колькасць журналістаў, якія акрэдытаваліся для асвятлення спаборніцтваў II Еўрапейскіх гульняў, уражвае. Назвы выданняў, медыйных рэсурсаў паказваюць, што спартыўныя журналісты свету праявілі нераўнаддушна і гатовы асвятляць спаборніцтвы, а адпаведна — расказваць пра нашу краіну, пра яе жыццё, сучасныя традыцыі, пра побыт беларусаў, пра слаўтасці, здабыткі і парадак у нашай краіне.

Трэба выказаць і тое, трэба разумець і тое, якая тытанічная праца за ўсім гэтым стаіць.

Падрыхтоўка да такога ўнікальнага спартыўнага форуму доўжылася не адзін дзень, не адзін месяц, ды і не адзін год. Кіраўніцтва краіны паслядоўна, дэталізавана прарабіла выключна высокую работу ў дасягненні вынікаў па дастойнай падрыхтоўцы. Рэспубліканскі арганізацыйны камітэт па Еўрапейскіх гульнях на чале з кіраўніком урада, віцэ-прэм'ерам, які вядзе ва ўрадзе сацыяльны блок, яго калегамі па іншых кірунках, падкамітэты на чале з міністрамі і іншымі службовымі асобамі былі і застаюцца вельмі ўважлівымі да клопатаў журналістаў, да таго, якія ўмовы створаны для работы прадстаўнікоў мас-медыя як з усяго свету, так і з Беларусі. Пільная ўвага да падрыхтаванасці айчынных СМІ ў асвятленні гульняў — і вялікі клопат Адміністрацыі Прэзідэнта краіны ў гэтыя дні.

Дарэчы, літаральна днямі будзе абвешчаны конкурс сярод журналістаў Беларусі на найлепшае асвятленне II Еўрапейскіх гульняў. Спадзяёмся, што адгукнуцца сотні нашых калег праявіць выключную творчасць у стварэнні партрэта спартыўнай Беларусі. Спаборніцтвы, якія распачнуцца вось-вось, сама падзея Еўрагульняў у Беларусі — гэта як святач, як зіхацісты прамень, што настройвае на заўтра, што выбудоўвае ідэалогію спартыўных, фізкультурніцкіх аспектаў жыцця грамадства, краіны. Герой сённяшняга міралюбівага Беларусі — гэта герой спорту, які ўзыходзіць на самую высокую п'едэсталь. Іх імёны, іх вобразы — заўсёды перад вачыма ў людзей. І хіба не журналістаў задача — занатоўваць сучасную спартыўную біяграфію краіны ў самых розных медыйных рэсурсах — на тэлебачанні, у сеткавых выданнях, у газетах і часопісах, у радыёэфіры, у кнігах, даведніках, энцыклапедыях?!

Парламенцкі дзённік

Дзеці — пад абаронай і кампраміс пры разводзе

У першым чытанні прыняты законпраект аб змяненні законаў па пытаннях міжнароднага выкрадання дзяцей. Гэта адбылося на пасяджэнні шостага сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу.

Грамадзянскі працэсуальны кодэкс хочучь дапоўніць раздзелам «Вытворчасць па справах аб вяртанні дзіцяці або аб ажыццяўленні правоў доступу». Яго сутнасць заключаецца ў наступным: сфармуляваны механізм разгляду судамі заявы аб вяртанні дзіцяці, якое неправамерна было перамяшчана ў Беларусь або неправамерна ўтрымліваецца ў нашай краіне. Акрамя таго, механізм замацоўвае ажыццяўленне адносна такога дзіцяці правоў доступу на падставе Канвенцыі аб грамадзянскіх аспектах міжнароднага выкрадання дзяцей ад 25 кастрычніка 1980 года — у 1997-м да яе далучылася Беларусь.

Суд атрымлівае права забараніць адказчыку змяняць месца жыхарства (месца знаходжання) дзіцяці і часова абмежаваць выезд адказчыка і (або) дзіцяці да ўступлення ў законную сілу рашэння суда.

Сітуацыю з законпраектам журналістам патлумачыў міністр юстыцыі Алег Сліжэўскі. Паводле яго слоў, раней дадзена праблема не была для нас актуальнай.

«Але пачынаючы з 2012 года стала павялічвацца колькасць зваротаў па гэтай канвенцыі. Магу сказаць, што ў 2012 годзе такіх зваротаў было чатыры, а ў 2018-м — ужо 16», — расказаў ён.

У большасці выпадкаў гаворка ідзе пра вяртанне дзяцей з нашай краіны ў іншую дзяржаву. З якімі краінамі звя-

зана пытанне па перадачы дзіцяці ў рамках канвенцыі? Гэта Турцыя, Італія, Германія, Канада і Нідэрланды, расказаў Алег Сліжэўскі.

Ён таксама звярнуў увагу, што пры разглядзе такіх пытанняў суды павінны зыходзіць з інтарэсаў дзіцяці, бо знаходжанне ў іншым асяроддзі, у іншай краіне — гэта вялікі стрэс.

Яшчэ ў першым чытанні быў прыняты законпраект аб змяненні законаў па пытаннях медыяцыі. З гэтай нагоды Алег Сліжэўскі растлумачыў, што законпраектам прадугледжваецца пашырэнне прымянення медыяцыі, у прыватнасці ў сферы шлюбна-сямейных адносін.

Ён прывёў наступны прыклад: муж і жонка прымаюць рашэнне аб скасаванні шлюбу, а суддзя або супрацоўнік загса прапануе ім сустрэцца з медыятарам (добраахотна, не абавязкова). Навошта? Каб яшчэ раз пашукаць варыянты кампрамісу. Міністр юстыцыі ўпэўнены, што гэта будзе дадаткова магчымасць для захавання шлюбу.

Медыяцыю можна ўжываць і ў школьным асяроддзі, дадаў ён. Напрыклад, у спрэчках паміж вучнямі, настаўнікамі, бацькамі.

Акрамя таго, на пасяджэнні шостага сесіі Палаты прадстаўнікоў дэпутаты разгледзелі і іншыя законпраекты: аб дзяржаўных узнагародах, аб змене законаў па пытаннях натарыяльнай дзейнасці, аб змяненні кодэксаў, аб аказанні псіхіятрычнай дапамогі (будучы развіваць мультыдысцыплінарны падыход у лячэнні пацыентаў з сексуальнымі адхіленнямі), а таксама аб санітарна-эпідэміялагічным дабрабыце насельніцтва. Яшчэ быў абмеркаваны шэраг міжнародных дакументаў.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Трампа абвясціў пра намер балатавацца на другі тэрмін

Прэзідэнт ЗША Дональд Трамп афіцыйна абвясціў аб рашэнні выставіць сваю кандыдатуру на выбары прэзідэнта краіны ў 2020 годзе. Пра намер балатавацца на другі тэрмін амерыканскі лідар паведаміў падчас выступлення перад 20 тысячамі яго прыхільнікаў, якія сабраліся на стадыёне ў Арланда (штат Фларыда). Яны наладзілі Трампу працяглыя авацыю, скандуючы «Яшчэ чатыры гады!» Праўда, не ўсе ў Арланда чакалі яго з распасцёртымі абдымкамі: некалькі соцень чалавек сабраліся недалёка ад месца правядзення мітыngu з плакатамі «Палітычны футбол» і «Хопіць сеяць нянавісць!». Прэзідэнт ЗША аргументаваў сваё рашэнне велізарным аб'ёмам праведзенай работы. Паводле яго слоў, ніхто да яго столькі не зрабіў, колькі яго адміністрацыя за два з паловай гады прэзідэнцтва. Трамп таксама паабяцаў паўтарыць свой поспех. Выбары прэзідэнта ЗША пройдуць восенню 2020 года. Пра сваё жаданне ўдзельнічаць у перадавыбарчых кампаніях ужо паведамлілі 20 кандыдатаў ад Дэмакратычнай партыі, сярод якіх былі віцэ-прэзідэнт Джо Байдэн і галоўны прэтэндэнт на ролю кандыдата ад дэмакратаў на мінулых выбарах Берні Сандэрс. Цікава, што паводле звестак сацыялагічных апытанняў, калі б выбары праводзіліся сёння, у Фларыдзе перамог бы Байдэн.

ЕС адклаў да кастрычніка перагаворы аб уступленні Албаніі і Паўночнай Македоніі

Краіны — члены Еўрасаюза не змаглі дамовіцца аб пачатку перагавораў з Албаніяй і Паўночнай Македоніяй аб уступленні ў супольнасць, адклаўшы гэтак рашэнне да кастрычніка. Пра гэта заявіў еўракамісар па пытаннях пашырэння і палітыцы суседства

Ёханэс Хан на прэс-канферэнцыі па выніках пасяджэння Савета ЕС у Бруселі. Пры гэтым Савет падкрэсліў, што вітае прагрэс у рэалізацыі ўмоў, дасягнуты гэтымі дзямі краінамі. Як паведаміла карэспандэнту ТАСС крыніца ў Савеце ЕС, большасць краін — членаў супольнасці падтрымліваюць запуск перагавораў з Албаніяй і Македоніяй, аднак некаторыя выступаюць супраць. Сярод іх — Францыя і Нідэрланды, якія лічаць, што гэтыя краіны пакуль не гатовыя да пачатку перагавораў. Цяпер кандыдатамі на ўступленне ў Еўрасаюз выступаюць дзяржавы Балкан і Турцыя, іншыя краіны не разглядаюцца нават тэарэтычна. Галоўнымі прыхільнікамі пашырэння ЕС сёння выступаюць краіны саюза, якія далучыліся да яго ў 2004 годзе, што выклікала востры інстытуцыйналы крызіс Еўрасаюза і ўзмацненне еўраскептычных настрояў у «старых» краінах ЕС.

Перанясенне сталіцы Інданезіі з Джакарты абыдзецца ў \$32,5 млрд

Улады Інданезіі маюць намер прыступіць да пераносу сталіцы краіны з густанаселенай Джакарты ў іншы горад у 2021 годзе. Пра гэта паведаміў міністр планавання нацыянальнага развіцця Інданезіі Бамбанг Броджанегора. «Мы пачнём будаўнічыя работы ў 2021 годзе. Спадзяёмся, што працэс пераносу будзе скончаны да 2024-га», — прывяло словы міністра агенцтва «Сінхуа». Кіраўнік ведамства выказаў здагадку, што новая сталіца з'явіцца на востраве Калімантан у цэнтральнай частцы краіны, а кошт пераносу складзе 32,5 мільярда долараў. Раней інданезійскі ўрад ацэньваў праект у \$22,6 млрд. Прэзідэнт Інданезіі Джока Відода ў канцы красавіка прапанаваў перанесці сталіцу з прычыны састарэлай інфраструктуры Джакарты. Паводле даследавання кампаніі Uber, у гэтым горадзе аўтамабільныя праводзяць у пробках 22 дні за год, што з'яўляецца самым высокім паказчыкам у Азіі. Акрамя таго, згодна з дакладам кампаніі Inrix, цяперашняя інданезійская сталіца займае 12-е месца ў рэйтынгу найбольш загрузаных мегаполісаў свету.

Перспектыва

Інтэрнэт-прадаўцы аб'ядноўваюцца ў асацыяцыю?

У нашай краіне можа быць у хуткім часе створана асацыяцыя інтэрнэт-камерццян. Пра гэта заявіў кіраўнік буйнога маркетплейса Deal.by Максім МАРЫНІЧ на круглым сталі ў Мінску.

«На пачатковым этапе гэта будзе беларуская асацыяцыя інтэрнэт-гандлю, якую складуць дзве структуры. Затым яна амаль імгненна разрасцецца да 20—25 членаў. Аб'яднанне будзе мець шырокі спектр дзейнасці: ад продажу прадуктаў харчавання, ношанага адзення, аўтамабіляў і нерухомасці да лагістыкі і складскіх арганізацый. Наогул сама яна будзе займацца праблемамі айчыннага інтэрнэт-гандлю», — сказаў Максім Марыніч. У ідэале сама асацыяцыя можа быць зарэгістравана ўжо ў верасні.

Па словах кіраўніка Deal.by, ужо рыхтуецца статут новай арганізацыі. Ён можа быць апублікаваны ў найбліжэйшы час. Папярэдне была праведзеная сустрэча з першым намеснікам міністра антываганальнага рэгулявання і гандлю Артурам Карповічам. Вядома, што само міністэрства ў цэлым пазітыўна ставіцца да гэтай ідэі. Ведамства гатова падтрымаць ініцыятыву і ўзаемадзейнічаць з асацыяцыяй у частцы рэгулявання галіны, пацвердзіла **начальнік упраўлення арганізацыі гандлю і паслуг міністэрства Вяліета БЕРАЗОЎСКАЯ**.

«Рэгулятару нашмат прасцей працаваць з асацыяцыяй, якая аб'ядноўвае інтарэсы многіх гульцоў. Яны даносяць да нашага міністэрства тыя праблемы, якія трэба вырашаць. Рэгулятар таксама ставіць перад імі задачы для выра-

шэння. На жаль, мы апошнія гады назіраем падзенне долі продажу тавараў беларускай вытворчасці. Асабліва востра стаіць пытанне аб нехарчовых таварах. Што датычыцца падтрымкі айчыннага вытворцы, прадаўца, калі ў асацыяцыі ёсць такія прапановы, мы гатовыя іх разгледзець», — сказала Вяліета Беразоўская.

Максім Марыніч адзначыў, што асацыяцыя плануе працаваць над змяненнем рэгулявання працы кур'ерскіх службаў, каб стымуляваць іх развіццё. Адным з кірункаў можа быць сертыфікацыя тавараў. Сёння жыхары нашай краіны могуць найпрост атрымаць тавар з кітайскіх інтэрнэт-крам, але калі гаворка ідзе пра яго набыццё ў беларускім анлайн-рытэйле, то прадпрымальнікам даводзіцца праходзіць сертыфікацыю, што адбіваецца на цане.

Для поспеху электроннай камерццян неабходны вялікі асартымент, даступны на складзе. Дзякуючы гэтаму спажывец можа атрымаць тавар пасля выбару заказу на працягу дня-двух. Таксама неабходна развіццё службы дастаўкі. У краіне ў спажывецкай сферы ўспрыманне дастаўкі як бясплатнай паслугі. У пачатку развіцця галіны крамы ўключалі яе кошт у цану тавару. Аднак гэтая паслуга каштуе грошай і ў большасці краін з'яўляецца платнай. «Асноўная задача — з'яўленне кур'ерскіх службаў. Гэтая служба з'явіцца праз трансфармацыю заканадаўства», — сказаў Максім Марыніч. Зараз праходзіць узгадненне законапраекта аб плацяжах, які дазволіць кур'ерскім службам прымаць плацяжы ў адрас трэціх асоб.

Сяргей КУРКАЧ.

Добрыя весткі

БАЛАЛАЙКІ І ДОМРЫ — АД МАЙСТРА

У Пінску ўрачыста адкрылі майстэрню па рамонце і вырабе музычных інструментаў

Карэнны пінчук Руслан МАКАРЭВІЧ усё жыццё працуе на малой радзіме. І хоць у свой час ён атрымаў тэхнічную адукацыю і цяпер выкладае ў Пінскім індустрыяльна-педагагічным каледжы, музыка назаўжды ўвайшла ў яго жыццё. Бо, перш чым паступіць у ВНУ, Руслан атрымаў пасведчанне аб заканчэнні дзіцячай музычнай школы па класе фартэпіяна з дадатковым інструментам — балалайкай.

А калі іграў у аркестры рускіх народных інструментаў у сваім горадзе, пазней у інстытуцкай самадзейнасці, балалайку палюбіў асабліва. Ды так, што ў 1993 годзе вырабіў інструмент сваімі рукамі. Таму што майстроў такіх у Беларусі па сутнасці тады не было. Давялося пачынаць з азоў і асвойваць навуку вырабу. І ў яго атрымалася. З той пары майстар стварыў ужо сотню музычных інструментаў — бала-

лайкі-прымы і малыя домры. У якасці індывідуальнага прадпрымальніка Руслан Алегавіч разам з памочнікамі займаецца рэстаўрацыяй, рэканструкцыяй, складанымі рамонтамі струнных народных інструментаў, а таксама скрыпак, віяланчэляў, кантрабасаў, мандалін, гітар. Ён не раз браў удзел у розных выстаўках музычных інструментаў. На адной з такіх прэзентацый у верасні мінулага года Макарэвіч і заўважыў кіраўнік дзяржавы, пагаварыў з майстрам і даў даручэнне дапамагчы з памяшканнем для майстэрні.

Раней майстэрня Макарэвіча мела сваё памяшканне ў ДК. Потым узніклі праблемы з арэндай, давалося перайсці ва ўласнае жыллё. Вядома, у адным пакоі кватэры не асабліва развешана. Каб нармальна размясціць станкі, інструменты, матэрыялы, загатоўкі інструментаў патрабуецца плошча. І яе знайшла культурная ста-

на ўмовах бязвыплатнага карыстання нерухомай маёмасцю майстру выдзелілі памяшканне былой майстэрні ва ўстанове адукацыі «Пінскі дзяржаўны прафесійны ліцэй будаўнікоў» па вуліцы Брэсцкай. Гэта даволі прасторны пакой з рамонтам. Вытворцам музычных інструментаў давядзецца аплачваць толькі камунальныя паслугі.

— Работы хопіць, — кажа Руслан Макарэвіч, — заяўкі на выраб музычных інструментаў паступаюць з многіх рэгіёнаў краіны. Асабліва актыўна замаўляюць іх установы адукацыі, ёсць заяўкі і ад прыватных асоб. Цяпер у вытворчасці чатыры домры і адна балалайка, таксама вядзецца рамонт двух інструментаў. У лісце чакання 10 заявак на набыццё інструментаў і рамонт 14 інструментаў. За тыдзень другі плануюць усё расставіць, навесці поўны парадак і пачнём работу.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Каля тысячы спартсменаў з Харватыі, Турцыі, Грузіі, Азербайджана, Арменіі, Босніі і Герцагавіны, Балгарыі, Славеніі, Аўстрыі, Расіі і іншых краін прыляцелі ў Мінск яшчэ ў сераду. Удзельнікі і балельшчыкі Еўрапейскіх гульняў працягваюць прыбываць і цяпер, рэйсы з камандамі краін-удзельніц прыбываюць у Нацыянальны аэрапорт з інтэрвалам у 15—20 хвілін.

Больш за ўсё турыстаў пакуль прыязджае з Польшчы, Латвіі і Літвы. Удзельнікі і госці II Еўрапейскіх гульняў у пунктах пропуску афармляюцца ў прыярытэтным парадку па асобных каналах, пазначаных лагатыпам турніру.

Начальнік упраўлення па камунікацыях, сувязях з грамадскасцю і СМІ фонду «Дырэкцыя II Еўрапейскіх гульняў 2019 года» Аляксей БАГДАНОВІЧ паведаміў, што на мерапрыемствы Гульняў прададзена больш за 160 тысяч білетаў, гэтыя лічбы працягваюць расці. «Спачатку планавалася прадаць 190 тысяч, але з улікам пашырэння магчымасцяў для глядачоў колькасць павялічылася да 250 тысяч», — адзначыў Аляксей Багдановіч.

Прададзеныя амаль усе квіткі на спаборніцтвы па стральбе з лука і кулявой стральбе, распрададзеныя ўсе квіткі на пляжны футбол. Ужо прадаюцца білеты на верхні ярус на спаборніцтвы па мастацкай гімнастыцы. На цырымонію адкрыцця білеты яшчэ засталіся, але іх няшмат. «Больш за 20 тысяч білетаў прададзена за мяжу, але гэта статыстыка чыстая: у балельшчыкаў была магчымасць прастаўляць адпаведную галачку пры куплі квітка. Хтосьці гэта рабіў, а хтосьці не. Мы лічым, што рэальная лічба можа быць у два разы большая», — дадаў Аляксей Багдановіч.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

Будзь у курсе!

ЗАКРЫТАЕ НЕБА

Уведзена забарона на выкарыстанне беспілотных лятальных апаратаў

Яна будзе дзейнічаць у месцах правядзення II Еўрапейскіх гульняў да 2 ліпеня, паведамілі ў МУС.

Беспілотныя лятальныя апараты і авіямадэлі ў адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «Аб мерах бяспекі ў перыяд правядзення II Еўрапейскіх гульняў 2019 года» забаронена выкарыстоўваць на спартыўных аб'ектах, у месцах правядзення спаборніцтваў і размяшчэння ўдзельнікаў гульняў, а таксама ў фан-зонах для балельшчыкаў у Мінску і Мінскім раёне.

У гэты перыяд займацца аэрафотаздымкай могуць толькі беспілотнікі дзяржорганаў і акрэдытаваных СМІ ў мэтах забеспячэння і асвятлення Еўрапейскіх гульняў.

Калі няма афіцыйнага дазволу на выкарыстанне беспілотнага лятальнага апарата або авіямадэлі, супрацоўнікі органаў унутраных спраў маюць права выключыць апарат і вярнуць яго ўладальніку пасля 2 ліпеня.

Усе несанкцыянаваныя палёты будуць спыняцца. Прычым на пакрыццё кошту збытых дронаў уладальнікам разлічваць не варта. Акрамя таго, суд можа абавязаць парушальніка выплачваць кампенсацыю той асобе, чыю маёмасць беспілотнік пашкодзіць пры падзенні. Пра гэта гаворыцца ў падпісаным у пачатку месяца кіраўніком дзяржавы Указе «Аб спыненні палётаў авіямадэляў і беспілотных лятальных апаратаў».

Дарэчы, нагадваюць у МУС, увоз у нашу краіну з-за мяжы беспілотных лятальных апаратаў і авіямадэляў без наяўнасці ліцэнзіі і допуску на здымку недапушчальны. Таму замежным гасцям варта загадзя паклапаціцца аб атрыманні адпаведных дазволаў у Дзяржаўным ваенна-прамысловым камітэце Рэспублікі Беларусь.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ФАКТЫ

ХТО ВЫШЭЙШЫ РОСТАМ?

БДУ — у прэстыжным шорт-лісце

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт палепшыў свае пазіцыі ў рэйтынгу QS World University Rankings 2020.

Усяго ў свеце налічваецца каля 30 000 ВНУ. Сярод 1000 наймацнейшых ВНУ, якія ранжыруюцца QS, у БДУ 351 месца. Нагадаем, што ў 2018 годзе ён размяшчаўся на 354 месцы. З іншых беларускіх ВНУ ў QS прадстаўлены толькі БНТУ, які захаваў свае пазіцыі ў групе 801—1000. БДУ апярэджае ў рэйтынгу ВНУ Латвіі, Літвы і Украіны. З польскіх ВНУ невялікую перавагу маюць Ягелонскі і Варшаўскі ўніверсітэты — у іх 338 і 349 пазіцыі адпаведна.

З расійскіх ВНУ ў рэйтынгу прадстаўлены 25 універсітэтаў. Самая высокая пазіцыя ў МДУ — 87 месца. Новасібірскі дзяржаўны ўніверсітэт заняў 231 радок, Санкт-Пецяр-

ПАДЗЕІ

бургскі дзяржаўны ўніверсітэт — 234 пазіцыю. Тры найлепшыя ВНУ планеты, па версіі QS, знаходзяцца ў ЗША: гэта Масачусецкі тэхналагічны інстытут, Стэнфардскі і Гарвардскі ўніверсітэты.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ПАГРАЖАЮЧЫ НАЖНІЦАМІ, ЗАБРАЛІ МАШЫНУ

Гэта здарылася з гаспадыняй дачы ў Дзяржынскім раёне. Па інфармацыі УСК па Мінскай вобласці, такое злачынства ўчынілі двое мужчын, пасля чаго з'ехалі на машыне пацярпелай.

Раніцай 34-гадовая гаспадыня дома ў садовым таварыстве пад Дзяржынскам звярнулася да праваахоўнікаў. Яна расказала, што стала ахвярай супрацьпраўнага дзеяння двух знаёмых — 29-гадовага жыхара Маладзечна і 27-гадовага мінчаніна. У той дзень апошнія знаходзіліся ў гасцях у жанчыны.

НАВІНЫ

ФАКТЫ

Раптам успыхнуў канфлікт, адзін з мужчын стаў патрабаваць у гаспадыні грошы. Пагражаючы нажніцамі, гоць звязваў яе і душыў рукамі. У выніку нецвярозых прыяцелі завалодалі дарагімі завушніцамі, нарочным гадзіннікам і ноўтбукам. Пазней яны з'ехалі на аўтамабілі жанчыны, які стаяў у двары.

Выкрадзеная маёмасць знойдзена, зламыснікі затрыманыя. Дзеянні мужчын кваліфікаваныя як разбой, учынены групай асоб у асабліва буйным памеры. Яны знаходзяцца пад вартай.

МОР 3-ЗА БУРЫ?

Яна магла справакаваць яго на возеры

Гібель рыбы на возеры Выганашчанскім адбылася ўначы з 16 на 17 чэрвеня. Пра гэта паведаміў у Бярозаўскаму міжрайінспекцыю прадстаўнік нацпарка «Белавежская пушча», у якога во-

ПАДЗЕІ

зера знаходзіцца ў карыстанні. Інспектары ініцыявалі выезд на месца камісіі для ўстанаўлення прычын здарэння і арганізацыі збору загінулай рыбы.

Для аналізу ўзялі пробы вады і глебы. Агляд загінулай рыбы паказаў — яе жабы забітыя сапрапелем. Адной з прычын гібелі рыбы можа быць бура, якая прайшла напярэдадні ў Івацэвіцкім раёне. Шквалісты вецер падняў на вадаёме моцную хвалю. Паколькі сярэдняя глыбіня возера ўсяго 1,2 метра, дно плоскае і пакрыта сапрапелем, хваляванні вады ўскалыхнулі донныя адклады.

Патэнцыйных крыніц забруджвання паблізу возера не выяўлена. Качатковыя высновы аб прычыне гібелі рыбы можна будзе зрабіць пасля правядзення лабараторных даследаванняў, паведамілі ў Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

Сяргей РАСОЛЬКА.

РЭЙТЫНГ РАСЦЕ

Наша краіна ўвайшла ў лік 10 найлепшых для падарожжаў

Лета — традыцыйны пік адпуснага сезону. Дзе мараць адпачываць беларусы? Турысты з якіх краін і з якой мэтай часцей за ўсё наведваюць Беларусь? Пра гэта журналістам расказалі прадстаўнікі Дэпартаменту па турызме Міністэрства спорту і турызму і Беларускай туріндустрыі.

Мы хочам туды, дзе мора і горы

Як лічыць старшыня праўлення Рэспубліканскага саюза турыстычнай індустрыі Філіп ГУЛЫ, на адпачынку нашы суайчыннікі хочучь бачыць карцінку, якая адрозніваецца ад беларускіх краявідаў, — і гэта, як правіла, мора і горы. Але пры гэтым беларусы досыць кансерватыўныя і, як правіла, не вельмі імкнуча да экзотыкі. Таксама большасць з нас хочучь, каб працягласць палёту была меншай за тры гадзіны. Усім гэтым пажаданням, па словах Філіпа Гулага, больш за ўсё адпавядаюць паўднёвая Украіна, Балгарыя, Харватыя, Чарнагорыя, Грэцыя.

Кансультант аддзела планавання і арганізацыі турыстычнай дзейнасці Дэпартаменту па турызме Міністэрства спорту і турызму Марына МАСТАШОВА адзначае, што ў топе краін, дзе адпачываюць беларускія турысты, традыцыйна знаходзіцца Егіпет (летас там адпачылі 212 тысяч беларусаў), на другім месцы Турцыя. У апошнія гады набіраюць папулярнасць Грузія і Албанія. Сёлета многія тураператары адзначылі рост попыту на адпачынак у Грэцыі і Тунісе.

Сярод бюджэтных напрамкаў актыўным попытам карыстаюцца аўтобусныя туры ў Адэскую, Херсонскую і Мікалаеўскую вобласці Украіны, запатрабаваныя таксама курорты Краснадарскага краю, Сочы і Крыма.

Акрамя таго, за апошнія тры гады, па словах Філіпа Гулага, у нас намецілася добрая тэндэнцыя вылетаў з рэгіёнаў. З развіццём рэгіянальных аэрапортаў жыхарам Віцебска, Гродна, Гомеля і Магілёва няма сэнсу на некаторыя масавыя напрамкі купляць білеты з Мінска: цяпер яны могуць вылецець і са сваіх гарадоў.

Да нас часцей за ўсё прыязджаюць у санаторыі і па справах

Спецыялісты адзначаюць рост пазнавальнасці Беларусі за мяжой. Так, апошнім часам наша краіна ўвайшла ў міжнародны рэйтынгі месцаў для адпачынку і падарожжаў. У прыватнасці, мы перамаглі ў намінацыі «Агратурызм» рэйтынгу National Geographic Traveler Awards 2018 і ўвайшлі ў дзясятку найлепшых краін для падарожжаў у 2019 годзе па версіі Lonely Planet. А Мінск узначалі топ-10 гарадоў, рэкамендаваных брытанскай газетай The Independent для наведвання сёлета.

Гэтаму спрыяла, у прыватнасці, устанавленне бязвізавага рэжыму, а таксама падаўжэнне тэрміну бязвізавага знаходжання ў Беларусі для замежных турыстаў у мінулым годзе з 5 да 30 дзён. Станоўчыя вынікі, па словах Марыны Масташовай, не прымусілі сябе чакаць. З пачатку дзеяння бязвізавага рэжыму праз Нацыянальны аэрапорт Мінск нашу краіну наведалі 243 955 чалавек з 71 краіны свету.

Дзякуючы лібералізацыі візавага рэжыму павялічылася і колькасць замежных турыстаў, якія прыбываюць праз спецыяльныя турыстычныя зоны. У прыватнасці, Гродна і беларускую частку Аўгустоўскага канала з моман-

Дарэчы

Зараз ідзе актыўная работа над удасканаленнем заканадаўства ў сферы турызму. У прыватнасці, ужо ў ліпені плануецца вынесці на грамадскае абмеркаванне праект змяненняў у закон «Аб турызме». Абноўленая рэдакцыя закона, як мяркуецца, будзе прынята да канца гэтага года. Спецыялісты адзначаюць, што вялікае значэнне ў новай рэдакцыі закона будзе нададзена абароне правоў турыстаў, а таксама абароне добрасумленных тураператараў, якія працуюць на нашым рынку.

ту ўвядзення бязвізавага рэжыму (кастрычнік 2016 года) наведалі 193 746 замежнікаў. Бела-вежскую пушчу і турысцка-рэкрэацыйную зону «Брэст» у бязвізавым парадку з 1 студзеня 2018 года і па 7 чэрвеня гэтага года наведалі больш за 28 820 замежных турыстаў.

Усяго нашу краіну, па звестках Дзяржпагранкамітэта, летас наведалі 4 791 951 чалавек.

На думку экспертаў, летас у топ-10 краін, з якіх да нас часцей за ўсё прыбывалі турысты, увайшлі Украіна, Расія, Літва, Польшча, Латвія, Малдова, Германія, Казахстан, Турцыя і Ізраіль. У цэлым найчасцей у нашу краіну прыязджаюць, каб адпачыць і падлячыцца ў санаторыях. На другое месца спецыялісты турыстычнай галіны ставяць дзелавы турызм. Трэцяе месца займае экскурсійны турызм, а ў апошнія гады папулярным кірункам робяцца і актыўныя віды турызму.

Святлана БУСЬКО.

Беларусь памятае

ФОТА З ГІСТОРЫЯЙ

З 23 чэрвеня да 3 ліпеня гэтага года Беларускае дзяржаўнае музейнае гісторыі Вялікай Айчыннай вайны правядзе ў сацыяльных сетках акцыю памяці «Героі глядзяць з фатаграфій». У гэты час на старонках папулярных рэсурсаў («Вконтакте», Facebook, Instagram) супрацоўнікі музея будуць размяшчаць фотаздымкі франтавікоў і партызанаў — удзельнікаў вызвалення Беларусі, а таксама інфармацыю пра іх. Публікацыі будуць пазначаны адпаведным хэштэгам.

Музей запрашае іншыя арганізацыі і ўстановы (музеі, архівы, бібліятэкі) далучыцца да акцыі памяці і размясціць на сваіх старонках у сацыяльных сетках фотаздымкі герояў, якія ўдзельнічалі ў вызваленні нашай краіны.

Падтрымаць такія пачыны могуць таксама і сем'і, якім удалося захаваць каштоўныя фота ўдзельнікаў падзей 1944 года, калі ў выніку наступальнай аперацыі «Баграціён» была цалкам вызвалена тэрыторыя Беларусі, а нанесенае групаме нямецкіх арміяў «Цэнтр» паражэнне стварыла ўмовы для далейшага прасоўвання савецкіх войскаў на Захад і канчатковага разгрому праціўніка. Будуць чакаць здымкаў і ад замежных грамадзян, чые продкі ваявалі ў Чырвонай арміі на тэрыторыі нашай зямлі, — а такіх былі тысячы, больш за 1600 з іх атрымалі званне Героя Савецкага Саюза.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

З КАРАЛЯ ЎСІХ МУЗЕЯЎ

Жылы квартал XIII стагоддзя

Нагадаю, што гэта адзіны ў Еўропе музей сярэднявечнага ўсходнеславянскага горада XI—XIII стагоддзяў. Больш за дзесяцігоддзе, пачынаючы з 1969 года, на месцы старажытнага горада праводзілі раскопкі супрацоўнікі аддзела археалогіі Інстытута гісторыі АН БССР пад кіраўніцтвам доктара гістарычных навук Пятра Фёдаравіча Лысенкі. Па сутнасці, менавіта ён падарыў гораду і свету «Бярэсце». Пётр Фёдаравіч здолеў «прабіць» саюзнае фінансаванне праекту, і пачаліся маштабныя раскопкі.

Падчас работ на плошчы 1800 квадратных метраў знайшлі дзясяткі драўляных пабудов XI—XIII стагоддзяў, якія добра захаваліся. Адкапалі тады вулічныя маставыя, агароджы, шматлікія прадметы матэрыяльнай культуры таго часу. Над гэтым раскопам, які складае аснову экспазіцыі музея, узвялі спецыяльны павільён з бетону, шкла і алюмінію памерам 40х60 метраў.

Цяпер экскурсаводы паказваюць наведвальнікам частку рамесніцкага квартала старажытнага Бярэсця, які складаецца з 28 драўляных жылых і гаспадарчых пабудов, дзвюх вулічных маставых. Пазней былі знойдзеныя яшчэ фрагменты гліняных печаў. За час даследавання слаёў зямлі ўзняты дзясяткі тысяч розных рэчаў, якія цяпер

лічацца экспанатамі. Адным з найбольш значных экспанатаў-рарытэтаў лічыцца залаты берасцейскі пярсцёнак, які захоўваецца ў абласным краязнаўчым музеі. Яго ўпершыню прэзентавалі шырокай публіцы ў 2015 годзе. Але пра знаходкі крышку пазней.

Навуковая канцэпцыя і рамонт

Музей «Бярэсце» быў адкрыты ў 1982 годзе. Яго наведвала больш за 3 мільёны чалавек. Праз трыццаць гадоў існавання аб'екта наспела неабходнасць у яго аднаўленні. І ў 2017 годзе закончылася першая чарга капітальнага рамонту. Тады многае было зроблена ў плане мадэрнізацыі. Напрыклад, былі замененыя шкляныя вітражы фасадаў, створаная новая сістэма вентыляцыі, падсветка. Унутры будынка працягваецца працэс рэканструкцыі. Цяпер тут паспяхова суседнічае папярэдняе і новае. Галоўны экспанат — археалагічны раскоп на глыбіні 4 метраў — застаецца нязменным. А вось іншыя залы пасту-

пова змяняюцца. Цяпер наведвальнікаў сустракае гліняная печ X стагоддзя, якую знайшлі пры раскопках 2006 года. Такім чынам было высветлена, што пасяленне на тэрыторыі крэпасці існавала раней за першую пісьмовую згадку пра горад. Так што сёлета тысячагоддзе Брэста мае свой пэўны стаж, пра што лепш за ўсё гаварыць у гэтым асаблівым месцы.

У адной з залаў музея ўладкавана жылло берасцейца тых часоў, там задумана правядзенне музейных заняткаў. Наведвальнік атрымае магчымасць зайсці ўнутр, то-бок апынуцца ў XIII стагоддзі.

Музей «Бярэсце» з'яўляецца філіялам абласнога краязнаўчага музея. Яго дырэктар Аляксей МІЦЮКОў паведаміў, што канцэпцыя «Бярэсця» ў навуковым плане застаецца нязменнай, а вось мастацкае напавненне атрымлівае паступовае развіццё. Бо трэба ж выкарыстаць падарункі, якія захавала зямля. — мноства прадметаў побыту той эпохі. Цяпер будзе дэманстрава-

ца нашмат больш знаходак самага рознага накірунку: з тканіны, дрэва, скуры, металу. Гэта накіравана на фарміраванне вобраза пра-грэсуйнага ранняга Брэста, які стаяў у адным шэрагу з перадавымі гарадамі Еўропы. Будуць, напрыклад, паказаны фрагменты тканіны з фарбай, якая захоўвалася больш за 700 гадоў! Таксама і скураныя туфлі і боты не страцілі арнаменты, нанесеныя берасцейскімі майстрамі тых часоў. Апошняе служыць доказам, што нашы далёкія продкі не хадзілі спрэс у лапцях, а насілі даволі стыльныя абутак і адзенне. Тагачасныя

модніцы замаўлялі бранзалеты і брошкі, пра пярсцёнкі ўжо гаварылася.

Рарытэты і IT-тэхналогіі

Зараз краязнаўчы музей праводзіць юбілейную акцыю «12 артэфактаў» — кожны месяц на працягу тыдня выстаўляецца для экспанавання прадмет, звязаны з гісторыяй горада. Першымі артэфактамі сталі самшытавы грэбень XII ста-

годдзя і шахматная фігурка караля той жа эпохі. Абодва экспанаты знайшлі пры раскопках «Бярэсця». На грэбні майстар выразаў 13 літар старажытнай славянскай кірыліцы ад А да Л на абодвух баках. Выходзіць, што гэта сапраўдны буквар, да таго ж адзіны знойдзены на тэрыторыі цяперашняй Беларусі. А касцяны кароль, які можа схавацца ў далоні, выглядае так, нібы зроблены зусім нядаўна. Застаецца дзівіцца, якія якасныя рэчы рабілі майстры. Пры бліжнім разглядзе кароль здаецца даволі суровым, яго бровы ссунутыя, погляд пануры.

А яго адзенне і галаўны ўбор упрыгожвае адмысловы арнамент. Спецыялісты называюць гэты выбар узорам высокамастацкай разьбы і апрацоўкі.

Знаходкі ў раскопе Бярэсця даюць нам права ганарыцца і казаць пра тое, што ў нашым горадзе ўжо тады быў даволі высокі ўзровень культуры — адначалі на прэзентацыі артэфактаў. А дацэнт Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта Аляксандр БАШКОў заўва-

жыў, што ў кантэксце археалагічнай спадчыны Еўропы музей «Бярэсце» выглядае лідарам, сапраўдным каралём еўрапейскіх музеяў.

Вядома, падобнага ўзроўню музей павінен мець адпаведнае начынне, тым больш што такая нагода — хутка свята. Неўзабаве госці ўбачаць асучасненыя залы музея ў выглядзе інтэрактыўных пляцовак з QR-кодамі, інсталяцыямі, элементамі аўдыявізуалізацыі. А яшчэ наведвальнікаў сустрануць аб'ёмныя раставыя фігуры тагачасных майстроў, рамеснікаў, жыхароў за штодзённымі клопатамі. Мяркуюцца агучыць работу кузні, іншых майстэрняў, паказаць шматгалосе сярэднявечнага гарадскога жыцця, стварыць такім чынам эфект прысутнасці.

Музейная экспазіцыя пашыраецца за межы музейнага будынка. Напрыклад, пад адкрытым небам апынецца драўляная маставая, правільней сказаць, яе імітацыя, але вельмі падобная да той, па якой хадзілі продкі. З'явіцца таксама дошкі-стэнды інфармацыйнага кірунку. Таму актыўна ўпрыгожваецца тэрыторыя. Па сутнасці, работа па ўкладцы пліткі, устаноўцы бардзюраў, добраўпарадкаванні падыходзіць да завяршэння. Мадэрнізацыя музея вядзецца ў адпаведнасці з распараджэннем Прэзідэнта аб падрыхтоўцы да святкавання 1000-годдзя Брэста. І «Бярэсце» гатовае стаць першай пляцоўкай свята.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота Валерыя КАРАЛЯ.

Дачка прыяцелькі расказала, што не ўяўляе канікул без паездкі ў загарадны летнік. «Калі чэрвень прайшоў, а я не пабывала ў лагерах, — сур'ёзна разважае дзяўчо, — гэта як быццам лета наогул не наступіла!»

Для кагосьці такое ж адчуванне дае паездка на дачу альбо загарадна-шашлычны пікнік, альбо першае купанне ў рэчцы ці возеры, альбо першая жменя ўласна ручна сабраных суніц...

У маім дзяцінстве, праведзеным у «каменных джунглях», быў іншы абавязковы рытуал: паход у бібліятэку са спісам літаратуры на лета. Кнігалюбы зразумеюць, як трэсліся ад сквапнасці рукі, калі непрыступная жанчына на выдачы нагадвала, што адразу можна ўзяць не больш як дзесяць асобнікаў, а табе хацелася б прыцягнуць дадому ўсю бібліятэку. І там, у цішыні, пад коўдрай ці на балконе, без перапынку на сон і абед глытаць старонку за старонкай, ажно пакуль не дойдзеш да апошняга знака прыпынку і не даведася, чым справа скончылася.

Да таго ж у мяне быў козыр на руках: матуля, якая працавала якраз у бібліятэцы. Няхай сабе ў дарослай, навукова-педагагічнай. Але ў тутэйшых цёмнаватых памяшканнях абанемента сярод соцень тысяч (а мо, мільёнаў?) кніг знайшлося месца і дзіцячым — з тых самых «летніх спісаў», і цікава складзеным вучэбным дапаможнікам, і разнастайным (у тым ліку модным!) часопісам, і перакладным замежным выданням, класікам рускай і беларускай літаратуры, і г. д. і да т. п.

Я любіла бібліятэку так шчыра і аддана, як толькі магла, а каляжанкі мамы прыязна ставіліся да мяне — ідэальнае, па тутэйшых мерках, дзіця, якое можна было на некалькі гадзін пакінуць за сталом са стосам кніг і ведаць, што тут і знойдзеш, прычым кніжкі будуць вернутыя акуратнымі, без загібаў і паметак алоўкам, без крошак і чайных разводаў. Да таго ж мне падабалася дапамагаць: улічваць кніжныя фармуляры, на якіх ставяцца паметкі, каму і калі выдавалася кніга, у алфавітны каталог ці, наадварот, знаходзіць бланкі ў каталогу. Даставаць замоўленыя выданні з самых далёкіх і высокіх стэлажоў — гэта для жанчын, якіх у бібліятэцы працавала, мо, 99 працэнтаў, складана было ўскараскацца на вышыню пад тры метры і там шукаць патрэбны асобнік, а для дзіцяці тое ж самае станавілася захапляльным падарожжам па верхніх паліцах. А як я ганарылася, калі ўдзельнічала ў рэстаўрацыі кніг або перакладала на рускую назвы і выдавецкія звесткі нямецкамоўных паступленняў мастацкай ды вучэбнай літаратуры, каб усе гэтыя зубаскрышальныя канструкцыі станавіліся простымі і зразумелымі! За ўсё гэта мне дазвалялася чытаць запоем рэдкія кнігі і падшыўкі часопісаў, вучыцца працаваць на старой, але яшчэ не спісанай з рахункаў друкавальнай машыны і нават спускацца з кім-небудзь з дарослых у святая святых — халоднае падвальнае кнігасховішча, якое наскрозь прапахла асаблівым водарам паперы і ўяўлялася мне не менш, як кніжным Эльдарам...

Пры чым тут наогул лета, скажаце вы. А яно ў кожнага сваё. Асабіста для мяне выдатным адпачынкам было чытанне, а бібліятэка — месцам, якое давала неабходнае падсілкоўванне. Шкада толькі, што рана ці позна спіс дадатковай літаратуры заканчваўся, а мама строга вымаўляла: «Досыць ужо, бо зрок зусім сапсуеш — ідзі лепш на вуліцы пагуляй!» Вам гэта нічога не нагадвае?

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Свая справа

МЕСЦА З ДУШОЙ...

і пахам кавы

Тут, у адной з мінскіх кавярняў, дзе гаспадарцаў сужэнцы Фёдаравы, — атмасферна, цёпла, светла, утульна... І нават днём для гасцей запальваюцца свечкі на століках — для камфорту. Зручныя канапы. Пледы ў клетку. Мяккія падушкі рознай формы і памеру ў каляровых вязаных чыхлах...

Памяшканне паўпадвальнае. За адным з вокнаў — сцяна за метр ад кавярні. Дзякуючы знаёмым мастакам, якіх Ірына запрасіла, яна ператварылася ў вялікую карціну з велізарным дрэвам, аблокамі-круасанамі...

Цэнтр зальчыка ўпрыгожваюць два чырвоныя падвясныя крэслы, што мацуюцца на трывалых металічных каркасах. Яны — увасобленая мара і гонар маладой гаспадыні. У крэслах лунаеш, мякка пакалыхваючыся, быццам на воблаку. Дарэчы, ёсць і госці, што ходзяць спецыяльна — пагушкацца, адначасова смакуючы класічную каву-эспрэса, латэ ці модны флэт уайт. Водар папулярнага напою і свежай выпечкі запаўняе ўсю прастору, настройвае на хюгэ.

Для тых, хто не ведае: гэтае дацкае слова — hyggelig — азначае здольнасць цаніць звычайныя задавальненні жыцця ды атрымаваць асалоду ад бягучага імгнення. Упершыню слова hygge з'явілася ў пісьмовай дацкай мове на пачатку XIX стагоддзя. Паходзіць ад такога ж нарвежскага, у якім азначае «дабрабыт, дастатак». Цяпер словам вызначаюць асаблівую атмасферу ды адчуванні, звязаныя са шчасцем.

(Заканчэнне на 3-й стар. «СГ».)

Разам Ірына і Аляксандру лёгка рабіць агульную справу.

Простыя ісціны

МЫ — «ВЕЧНЫЯ ПРАВИЛЫ» Ў ГАЛОВАХ НАШЫХ ДЗЯЦЕЙ

Як навучыць малых быць дарослымі?

Адна жанчына не магла піць ваду са шклянкі. Зусім, ніяк, непераадольна. На сеансе псіхааналізу яе вярнулі ў дзяцінства. Аказалася, у часы, калі яна была яшчэ маленькай і не ўмела гаварыць, аднойчы захацела папіць. Шклянка стаяла на століку, аднак, перш чым дзяўчо да яе дацягнулася, яе апярэдзіла кошка і трохі пахлятала адтуль. Малой гэта не спадабалася. Неўзабаве прыйшла маці і са словамі «пэўна, ты хочаш піць» стала паіць дачку з гэтай шклянкі. Дзяўчынка супраціўлялася як магла... У выніку ўзнікла ўстойлівая агіда да шклянкі з вадой. Гэта адно са шматлікіх пацвярджэнняў таго, што многія нашы праблемы паходзяць з дзяцінства... Пра прычыны канфліктаў чалавека з грамадствам, якія бяруць карані з маленства, мы гаварылі з псіхолагамі ў «Клубе львоў» на сустрэчы ў межах праекта «Тата-школа».

САЦЫЯЛЬНЫ ДАРВІНІЗМ

Існуе меркаванне, што мяняць сферу сваёй дзейнасці трэба кожныя пяць-шэсць гадоў, інакш рызыкуеш захраснуць на адным месцы і перайсці ў застоўны рэжым. Калі мяняць толькі месца работы, але заставацца ў тым жа «амплуа», то малаверагодна выбіцца на шлях кар'ернага росту. Псіхолагі ўсё часцей раіць набываць разнастайныя кампетэнцыі, каб прыстасоўвацца да зменлівых абставін. Такі падыход спрацоўвае і можа стаць карысным, у тым ліку і пры выхаванні дзяцей.

Калі чалавек ператвараецца ў асобу, гэта называецца сацыялізацыя — засваенне нормаў, правілаў, каштоўнасцяў грамадства,

Фота Андрэя САЗОНАВА

да якога ён належыць, а таксама стэрэатыпаў і шаблонаў паводзін. Пры гэтым адбываецца адаптацыя ці прыстасаванне да свету.

— У прыродзе выжывае від, які найлепш прыстасоўваецца да абставін. Тыя, хто не можа, застаюцца на папярэдняй ступені развіцця. Гэта ідэя сацыяльнага дарвінізму. Так і ў грамадстве: хто лепш адаптуецца, будзе больш паспяхова, — гаворыць **магістр псіхалогіі Іван ЦЫРКУН**. — І тут узнікае паняцце шырыні сацыялізацыі — колькасці сфер, да якіх змагла прыстасавалася асоба. Чым большы вопыт прыстасавання, тым вышэй яе выжывальнасць у грамадстве.

(Заканчэнне на 7-й стар. «СГ».)

Сацыяльная кансультацыя

Ракурс

ПРАЦЭС ПАЙШОЎ

Як хутка людзі змогуць стаць менш агрэсіўнымі?

У 80 гадоў — і надбаўка на догляд, і даплата за ўзрост

«У мяне нарадзілася другое дзіця. Старэйшаму сыну — 19 гадоў, і ён пражывае асобна. У якім памеры выплачваецца дапамогі на малодшае дзіця: як на першае або як на другое?»

На пытанне нашай чытачкі адказваюць спецыялісты Міністэрства працы і сацыяльнай абароны:

— Аднаразова дапамога ў сувязі з нараджэннем дзіцяці вам будзе выплачвацца ў павышаным памеры, устаноўленым пры нараджэнні другога або наступных дзяцей, — у памеры 14 бюджэтаў пражыткавага мінімуму. Для прызначэння гэтай дапамогі ўлічваюцца ўсе народжаныя і ўсыноўленыя дзеці незалежна ад іх узросту і выхавання ў сям'і, у тым ліку дзеці, памерлыя раней.

А дапамога па доглядзе дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў будзе выплачвацца ў памеры, устаноўленым на першае дзіця, бо для яе прызначэння ўлічваюцца ўсе дзеці, што выхоўваюцца ў сям'і, але толькі ва ўзросце да 18 гадоў.

«Маёй маме спаўняецца 80 гадоў. Чула, што да пенсіі павінна быць устаноўлена надбаўка на догляд. Ці будзе ў гэтым выпадку выплачвацца даплата за ўзрост, якую яна атрымлівала пасля таго, як ёй споўнілася 75 гадоў?»

На пытанне адказваюць спецыялісты ўпраўлення пенсій і дапамог Камітэта па працы Мінгарвыканкама:

— Артыкулам 25 Закона «Аб пенсійным забеспячэнні» вызначана, што пенсіянерам, якія дасягнулі 80-гадовага ўзросту, да пенсіі ўстанаўліваецца штомесячная надбаўка на догляд у памеры 50 працэнтаў мінімальнага памеру пенсіі па ўзросце. У адпаведнасці з артыкулам 81 згаданага закона паказаная надбаўка да пенсіі вашай мамы будзе выплачвацца з першага чысла месяца, наступнага за тым, у якім з'явілася права на павышэнне пенсіі. Таксама павялічыцца памер штомесячнай даплаты за ўзрост з 75 да 100 працэнтаў мінімальнага памеру пенсіі па ўзросце, устаноўленай Указам Прэзідэнта ад 16 студзеня 2012 года № 35 «Аб павышэнні пенсій». Такім чынам, да пенсіі будзе выплачвацца як надбаўка на догляд, так і даплата за ўзрост.

«Пры ажыццяўленні догляду за непрацаздольнымі асобамі прызначаецца і выплачваецца дапамога па доглядзе. Ці адрозніваецца памер такой дапамогі ў Мінску і рэгіёнах?»

Адказваюць спецыялісты ўпраўлення пенсій і дапамог Камітэта па працы Мінгарвыканкама:

— Не адрозніваецца. Памер дапамогі па доглядзе фіксаваны, не залежыць ад месца пражыткавага атрымальніка і складае 100 працэнтаў найбольшай велічыні бюджэту пражыткавага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва, зацверджанага Міністэрствам працы і сацыяльнай абароны за два апошнія кварталы, а пры адначасовым ажыццяўленні догляду за дзвюма і больш асобамі — 120 працэнтаў. Цяпер памер дапамогі складае 224 рублі (за дзвюма асобамі — 268 рублёў).

Пераразлік памеру дапамогі па доглядзе ажыццяўляецца ў сувязі са зменай велічыні бюджэту пражыткавага мінімуму і робіцца аўтаматычна адначасова ўсім атрымальнікам такіх дапамог.

Падрыхтавала Святлана БУСЬКО.

Не так даўно інтэрнэт-супольнасць узбударажыла відэа, якое навучэнцы аднаго з віцебскіх каледжаў вылажылі ў сеціва. Там яны здэкаваліся з аднагрупніка: заклелі яму рот скотчам, звязалі рукі, цягалі па падлозе... Многія тады задаліся пытаннем: адкуль у падлеткаў столькі агрэсіі? Дзе ўвогуле шукаць яе вытокі — у сям'і, у соцыуме, у інтэрнэце?

Зразумела, органы аховы правапарадку прыцягваюць да адказнасці тых, хто так ці інакш прымяняе насілле да іншых. Праўда, калі тыя папаліся. Вось, напрыклад, той жа хлопец з віцебскага каледжа не заявіў адразу на сваіх крыўдзіцеляў. Іх злачынства стала вядома, як толькі відэа з'явілася ў сеціве. І такіх, як гэты хлопец, хапае — яны проста церпяць. Але ёсць і добрая навіна. Усё часцей праблема насілля стала ўздымацца ў грамадстве. У яго прычынах імкнучца разабрацца. Праводзяць круглыя сталы з псіхолагамі, міліцыяй, грамадскімі актывістамі і дзеячамі. Не дрэмле прэса. А некаторыя нават ладзяць незвычайныя перформансы. Так, напрыклад, аднойчы невядомыя ў сталічным парку развесілі жаночае адзенне, аблітае чырвонай фарбай, а на зямлі раскідалі брашуркі для ахвяр хатняга гвалту. Псіхолаг і кіраўнік карэкцыйнай праграмы для мужчын у Мінскім гарадскім Цэнтры сацыяльнага абслугоўвання сям'і і дзяцей Раман КРУЧКОЎ упэўнены, што на самай справе агрэсія ўласціва ўсім людзям.

ёсць свая спецыфіка. Напрыклад, жанчыны выкарыстоўваюць часцей за ўсё псіхаэмацыянальнае насілле, а вось мужчыны і псіхаэмацыянальнае, і даволі часта фізічнае.

— Многія лічаць, што выхаваць дзіця, не выбудаваўшы выразна іерархію, вельмі цяжка. Вы лічыце, што бацькі павінны быць сябрамі сваім дзецям?

— Іерархію пакаленняў ніхто не адмяняў. Яна павінна быць — гэта норма. Тым больш што бацькі не могуць быць сапраўднымі сябрамі. У іх роля іншая. Выхаваць, забяспечыць біялагічнае выжыванне і навучыць дзіцяці мінімальным сацыяльным навыкам. Ужо ў садку, школе і ВНУ дадуць адукацыю і прафесію. База сацыяльнага ўзаемадзеяння, падтрымка кантактаў — усё з сям'і. Вядома, што ў працэсе жыцця яны дабіраюць нешта сваё і часам вельмі адрозніваюцца ад бацькоў. Але калі бацькам удалася выбудаваць з дзіцем блізкія адносіны, то гэта будзе шчаслівы, запатрабаваны чалавек, які мае адекватныя ролевыя мадэлі, ён здолее сам выбудаваць блізкія адносіны і падтрымліваць іх. Калі гаварыць аб дысфункцыянальных сем'ях,

а вось ад прымянення насілля — можна. Трэба вучыцца кантраляваць свае агрэсіўныя імпульсы, накіроўваць іх у пазітыўнае рэчышча.

— Як можна накіраваць агрэсію ў пазітыўнае рэчышча?

— Як мінімум навучыцца не прыносіць дадому тое, што назапасіў унутраны «кантэйнер». Ва ўсіх людзей ёсць своеасаблівы ўнутраны «кантэйнер». Туды чалавек збірае свае эмоцыі, назапашаныя за дзень, напрыклад расчараванасць тым, што далі малую зарплату, дрэннае самаадчуванне ці хамства калегі. Ёсць пэўныя практыкаванні і тэхнікі, якія дапамагаюць зняць напружанне. Гэта вельмі павольная і крапатлівая праца чалавека над сабой.

«Амаль усе агрэсіўныя людзі выраслі ў сем'ях. Але мала хто з бацькоў возьме адказнасць за свае дзеянні або бяздзейнасць у выхаванні. Як правіла, большасць імкнецца растлумачыць агрэсіўнасць сваіх дарослых дзяцей тым, што «яны такія нарадзіліся». Людзі не прывыклі жыць свядома, проста жывуць побач з насіллем і ўсё».

— Што неабходна для пачатку працы над сабой у гэтым кірунку?

— Чалавек не павінен быць у адмаўленні. Гэта як у алкаголікаў. Ну, напрыклад, Вася п'е. Вы турбуецеся, гаворыце яму, маўляў, кінь дурное. Але гэта патрэбна вам, а не яму. І вось Вася дапіўся «да ручкі», у яго развалілася печань. Яму стала балюча, і ён зразумеў, што трэба кінуць. І тады ўжо сам звярнуўся па дапамогу... З насіллем прыкладна гэтак жа, толькі ў чалавека не прысутнічае ў крыві хімічна актыўных рэчываў. Агрэсар ужывае гвалт таму, што ў яго ёсць пэўныя каштоўнасці, навікі і патэрны. Памятаю мужчыну, які ў гневе нават не паспяваў падумаць — адразу біў. Па сутнасці, трэба навучыцца разумець і «рэгістраваць» свае пачуцці ў пэўны момант, і калі чалавек гэтак навучыцца, то яму стане зразумела, калі неабходна спыніцца.

— А якім чынам можна ўвогуле выправіць сітуацыю?

— Цалкам выкараніць насілле немагчыма. Гэта як марыць перамагчы ўсе хваробы і смерць. Але, заўважце, на Усходзе людзі больш агрэсіўныя, чым на Захадзе. Чаму? Таму што на Захадзе ўжо прайшлі даволі вялікі шлях у гэтым кірунку, там прынятыя патрэбныя законы, і нормы ўкараніліся. Гэта змянялася не рэвалюцыяна, а эвалюцыяна. А пачыналася з таго, што спецыялісты, грамадскія дзеячы пачыналі пра гэта гаварыць. І ў нашай краіне працэс пайшоў, хоць і павольна. З часам людзі зразумеюць, што мець канструктыўныя зносіны выгадна, бо стасункі, у якіх прысутнічае насілле, прыносяць пакуты не толькі ахвярам, але ў выніку і тым, хто яго ўжывае.

Размаўляла
Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.
ЗВЯЗДА

— Яна нібыта ўніверсальны рухавік, як у эканоміцы — грошы, ці вада ў гэтым свеце, — гаворыць спецыяліст. — Калі рацыяналізаваць, то агрэсія неабходна нам, каб абазначыць свае межы. Гэта энергія існуе, і мы павінны з ёй лічыцца і ўмець кантраляваць. Нас заўсёды «наведваюць» нейкія імпульсы, якія мы кантралюем, нягледзячы на тое, усведамляем гэта ці не. Усе жывуць па нейкіх правілах і нормах у адрозненне ад тых жа малпаў. Але ж некаторыя не кантралююць сваю агрэсію — ненаўмысна ці знарок.

— Вы хочаце сказаць, што ёсць людзі, якія наўмысна агрэсіўныя, а ёсць тыя, хто ненаўмысна?

— Тут на самай справе тонкая мяжа. Я ўжо не першы год працую з людзьмі, якія маюць цяжкасці з кантролем, і заўважыў, што ў іх найбольш распаўсюджаная спроба растлумачыць свае паводзіны такая: «Я не думаю, што гэта гвалт» ці «Усе так робяць, не толькі я». Людзі шукаюць спосаб нармалізацыі сваіх паводзін.

— Вы лічыце, што яны часцей займаюцца самапраўданнем?

— Так. На самай справе гэтым займаюцца больш людзей, чым можна сябе ўявіць. Амаль усе агрэсіўныя людзі выраслі ў сем'ях. Але мала хто з бацькоў возьме адказнасць за свае дзеянні або бяздзейнасць у выхаванні. Як правіла, большасць імкнецца растлумачыць агрэсіўнасць сваіх дарослых дзяцей тым, што «яны такія нарадзіліся». Людзі не прывыклі жыць свядома, проста жывуць побач з насіллем і ўсё.

Зразумела, усе жыхары нашай планеты жывуць ў стане перманентнага стрэсу. А вось наш спосаб саўладаць з ім — індывідуальны. Калі жыць у грамадстве, дзе лічыцца нормай «разгрузіцца ад стрэсу» праз

насілле над сваімі блізкімі і не панесці за гэта адказнасці, то такое ёсць легітымны спосаб выкарыстоўваць насілле ў сваім жыцці. Але калі вы жывяце ў грамадстве, якое не прымае насілле за норму, выхоўвае сваіх дзяцей без гвалту, вучыць іх канструктыўна вырашаць канфлікты з дашкольнага ўзросту і прымае адекватнае заканадаўства ў гэтым кірунку, то градус насілля ў грамадстве і агрэсіўнасць будуць істотна меншыя.

— Вы лічыце, што іерархіі ў сям'і не павінна быць?

— Калі казаць пра ўладу аднаго чалавека ў сям'і, які вызначае правілы, нормы, паводзіны, то атрымліваецца, што другі прымае ролю падпарадкаваную. У гэтым і ёсць небяспека. Калі такі «галоўны» злоўжывае сваёй уладай, яго ніхто не кантралюе і ён сам сябе не можа кантраляваць (проста не прывык, не хоча, не лічыць патрэбным), то такая сістэма дысфункцыянальная і паталагічная. Да мяне часта звяртаюцца жанчыны, якія не ведаюць, як жыць са сваім такім «галоўным», бо ўсе правілы, па якіх жыве сям'я, мяняюцца ў залежнасці ад таго, з якім настраем такі «іерарх» вярнуўся, напрыклад, з работы. Я не кажу, што жанчыны не прымяняюць насілле. Ды колькі заўгодна. Але

дзе адзін чалавек вырашае, за што караць дзіця і за што хваліць, і гэтыя рашэнні не заўсёды адекватныя, то дзіця можа вырасці з траўмаванай псіхікай.

— Вы праводзіце работу з мужчынамі, якія так ці інакш прымяняюць насілле ў сваёй сям'і. З чым яны да вас звяртаюцца?

— Вы ведаеце, няма такога паказальнага «агрэсара» — яны ўсе розныя. Па сутнасці, кожны з нас быў сведкам насілля, і ахвярай, і агрэсарам — у дзяцінстве, у юнацтве ці дарослым жыцці. Проста некаторыя людзі сістэматычна ўжываюць у стасунках насілле. Ну, напрыклад, мужчына, які прыходзіць і кажа: маўляў, у мяне праблемы з жонкай, таму што я б'ю дзяцей. Але ён лічыць, што караць дзяцей фізічна — гэта правільна, так павінна быць! І ў гэтую ж групу патрапіць мужчына, у якога ўсё лётала ў доме і ў жонкі былі цяжкія траўмы... І тут жа са сваімі праблемамі акажацца пажылы мужчына, які ніколі не паднімаў руку ні на дзяцей, ні на жонку. Але ўсе 25 гадоў сумеснага жыцця ўсяляк прыніжаў яе: і з нагоды яе заробку, і з-за «баскага розуму» і іншага.

— Ці магчыма пазбавіцца ад агрэсіі?

— Ад агрэсіі пазбавіцца нельга, бо гэта наша ўласцівасць,

МЕСЦА З ДУШОЙ...

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Пра дацкае хюгэ гаспадары гэтай кавярні «нешта чулі», аднак інтэр'ер пад яго не падладжвалі — больш арыентаваліся на ўласныя ўяўленні пра ўтульнасць і тое, з чаго яна складаецца. У дэкоры пам'яшкання — аніякай вычварнасці, халоднага гламуру. Цёплыя светлыя колеры цешаць вока, далоні міжволі цягнуцца адчуць фактуру мяккай пражы. Для хюгэ, дарэчы, важныя станоўчыя тактыльныя адчуванні. Пах круасанаў, дастаўленых у Мінск з Францыі ды тут дапечаных, абуджае асацыяцыі з чымсьці вельмі знаёмым, прыемным і бяспечным. Ну, чым не хюгэ, кажам Аляксандру ды Ірыне: і прысмакі ў вас, і кава, і гарачы шакалад, і нават глінтвейн у меню, і сама хатняя, сямейная атмосфера — усё падабрана як мае быць для прыемнага адпачынку.

З задавальненнем пазнаёмім чытачоў і з гаспадарамі Фёдаравамі. Ірына — кандыдат біялагічных навук. Тэма сур'ёзная: «Іксодавыя кляшчы на ўрбанізаваных тэрыторыях Беларусі». Выпусціла кнігу, паспяхова выяўляла сябе як старшая навуковая супрацоўніца ў акадэмічным Інстытуце заалогіі, які цяпер уваходзіць у Навукова-практычны цэнтр Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі па біярэсурсах. І вось яны разам з мужам, хімікам па адукацыі (таксама з кандыдацкай, хоць і не абароненай), раптам сышлі ў зусім іншую сферу. Вядома, кажам, модная тэндэнцыя. Цяпер Мінск ледзь не «кававай Меккай» становіцца, шумяць фэсты, фарміруючы тут кававую культуру.

— Справа не ў модзе, — тлумачыць Ірына. — Я сама — каваманка. П'ю толькі якасныя напоі. Піць каву — цэлы рытуал. І, натуральна, прыемна, калі іншыя таксама падзяляюць мае прыхільнасці. Аднойчы ў дэкрэтным водпуску гуляла я з каляскаю, дзеткі-двайняты мірна спалі. А мне так захачалася кавы! Але тут, на новай вуліцы Пятра Мсціслаўца, — ніводнай кавярні. У «Дана Мол» з 50-кілаграмавай каляскай мне далекавата. Часам брала з сабою каву ў тэрмасе. Але ж гэта не тое задавальненне. Увечары кажу

Сашу: давай я пайду на курсы барыста — хачу навучыцца каву варыць правільна. А той, нядоўга думаючы, прапанаваў адразу на гаспадыню кавярні вучыцца. Ён у мяне стратэж.

— Так і было: я думаю на перспектыву, — падключаецца да нашай гутаркі Аляксандр. — Гэта ў мяне ў натуры. Іра на курсы пайшла, займалася ў вячэрні час, і ёй спадабалася...

— Я, вядома ж, вельмі сумнявалася, калі ўсё пачыналася: «общепит» і навуковец — як сумясціць? Дизайнеры, што кавярню афармлялі, глядзячы на маю лёгкую разгубленасць, неяк запыталі: а вы любіце людзей карміць? Калі так, то ўсё ў вас атрымаецца. Тая фраза і дала мне крылы. Вядома ж,

медыцынскіх навук, мама, Ганна Цімафееўна — біяфізік.

— Іх вопыт працы ў бізнесе нам вельмі дапамог, як і фінансавая падтрымка, — прызнаецца Ірына. — А мае бацькі вельмі з доглядам за нашымі дзецьмі дапамагаюць.

Магчыма, з часам яна ўжо як даследчыца паспрабуе асэнсаваць свой «кававы» досвед і пра хюгэ па-беларуску напіша кнігу. Ірына так захоплена цяпер новай справай, што казаць пра каву, яе галункі, пра ідэі, што месцацца ў яе галаве, можа бясконца:

— З усімі маю зносіны, трымаю зваротную сувязь. Кожны, хто заглядвае да нас, — гэта наш госць. Прышла неяк дзяўчына, пытаецца: а што будзеце летам рабіць,

ства з кававым зернем. Калі пачынаеш працаваць, то разумееш, што гэта не банальны напоі, не горкая чорная субстанцыя. Кава — напоі складаны: у ім жа каля 800 ароматычных і смакавых складнікаў...

Самай вялікай праблемай для Ірыны з Аляксандрам была... канцэпцыя. Пад якім «соусам» тую каву гасцям прапаноўваць? Чым яны менавіта прыцягнуць у сваю кавярню, калі навакол у Мінску ўжо ёсць столькі ўсяго рознага?

— Мы адкрываліся з перспектывай развіцця, нават сваю таварную марку зарэгістравалі. Але нейкай адметнай фішкі ўсё ж не хапала. Хацелася зрабіць нешта такое, чаму аналагаў сярод кавярняў сталіцы няма. Месяц думалі. Назва нарадзілася неяк нечакана. Паклалі дзяцей спаць, Саша таксама пайшоў. Я села, узяла конаўку, пруткі, пражу і звязала... кофтак для конаўкі. Вось так і нарадзілася наша «Кофта». Кофта — тое, што сугучна з кавай, бо азначае цяпло і ўтульнасць...

Ці прымяняе Ірына ў афармленні, у адладжванні работы кавярні свае навуковыя веды? Кажы — на кожным кроку. Нават пра кляшчоў і правілы бяспекі маладым мамам распавядае. Бо цікавасць да гэтай тэмы, асабліва ў вясновую пару, велізарная. І ў цэлым уменне вучыцца Ірыне таксама спатрэбілася.

— Мне вельмі шмат дала мая навуковая школа — па-першае, гэта ўменне з вялізнага патоку інфармацыі вычляняць галоўнае. Навыкі, якія атрымала падчас напісання дысертацыі, — тут рэалізуюцца. Перш за ўсё ў рабоце з дакументамі. Хоць па гэтай частцы больш шчыруе Саша: у яго роля адміністрацыйная.

Ці лёгка ім з Ірынай агульную справу рабіць? І ці мог ён прадбачыць, што жонка здольная на такі рызыкаўна-романтычны крок, як уласная кавярня?

— Я ведаў, што ў нас атрымаецца. Мы ўжо сем гадоў разам.

У гэтых крэслах сядзіш, як на воблаку.

Барыста Павел і Марына — віртуозы сваёй справы.

люблю! Мне падабаюцца госці, я іх частую з задавальненнем. Гэта ў нас традыцыя сямейная...

Аўтарам гэтага артыкула не раз даводзілася бываць у загарадным доме бацькоў Ірыны, які пабудавалі яны самі непадалёк ад Мінска. Андрэй Уладзіміравіч Рыцік — патомны вайсковец, інжынер-механік, ужо ў адстаўцы, Святлана Георгіеўна — інжынер-будаўнік. Сёння абодва ўжо, як гаворыцца, на заслужаным адпачынку. Але паняцце адпачынку ну ніяк не стаецца з гэтымі людзьмі: яны заўсёды поўныя планаў, якія ўвасабляюць у жыццё, актыўныя, бадзёрыя, пазітыўныя. Не менш пазітыўны і ў Сашавых бацькоў: Аляксандр Мікалаевіч Фёдарав — кандыдат

калі цёплая кофта непатрэбная? Разумею яе, як і тое, што ад вязаных падушак летам можа быць гарача. Ды не буду ж я сакрэты раскрываць, як улётку ўсё ўладкуецца. «Кофта» ж (так называецца кавярня. — Аўт.) не толькі з зімой ды холадам асацыюецца, мы яе і летам накідваем. А лета ў нашай кавярні яшчэ не было: мы толькі ў снежні 2018-га адкрыліся. Магчыма, да лета я ўсё тут у халаднаваты шоўк апрану.

У нас тры барыста. Павел — настаўнік барыстыкі, кава-трэнер, праз яго 500 вучняў прайшло. Марына — барыста з пяцігадовым стажам. Наташа — зусім юная, але ўжо выдатна разбіраецца ў каве. Праца барыста — гэта ж і знаём-

А я гулец, як ужо казаў, на доўгатэрміновыя дыстанцыі. І планы мае стратэгічныя. У гэтым і спорт дапамог — я займаўся футбалам, кун-фу, шахматамі, б'ялордам. Цяпер агульная справа нас аб'ядноўвае. У ёй важна, пераканаліся мы, падзяліць сферы ўплыву і не падрываць аўтарытэт адно аднаго. А таксама не выпінаць сябе за кошт іншага. Наш тандэм — гэта творчы тандэм, які дае добры, якасны, запатрабаваны на рынку прадукт. Іра — гаспадыня, дырэктар, а я — менеджар па развіцці.

Аляксандр, дарэчы, вучыўся ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце на хімічным факультэце, аспірантуру закончыў у Інстытуце біяарганічнай хіміі, працаваў у лабараторыі прыкладнай біяхіміі, на кафедры высокамалекулярных злучэнняў. Пазней у рамках сямейнага бізнесу дапамагаў бацькам. Там, прызнаецца, і набыў досвед, які вельмі спатрэбіўся пры стварэнні кавярні.

Дапамагло, што адышлі ў нябыт тыя часы, калі велізарныя цяжкасці ўзніклі пры афармленні бізнесу. Ва ўсялякім выпадку, у Фёдаравых усё праходзіла гладка, інтэлігентна. Дарэчы, цяпер у іх ёсць свая старонка ў Інстаграме, а сайт пакуль яшчэ ствараюць. І вераць у развіццё кававай культуры ў Беларусі. Магчыма, яна цалкам асаблівай будзе. З часам.

Іван і Валянціна
ЖДАНОВІЧЫ.
Фота Івана ЖДАНОВІЧА.

#Яжмаці!

НЕПАСЛУХМЯНЫЯ ШКАРПЭТКІ

Са з'яўленнем трэцяга дзіцяці не адразу, але праз пэўны час, я стала філосафам з ноткай пафігізму ў характары. І паверце, я не перабольшваю. Калі ў мяне было двое дзетак (дзяўчынка і хлопчык), то часта непакоілася пра ўсё на свеце. Ну, напрыклад, упала дзіця ў лужыну. Вяду малое дадому чырвоная-чырвоная і сама на сябе злююся: маўляў, дзіця не даглядзела, яно мокрае і можа захварэць... Да таго ж аглядаюцца мінакі, што яны падумаюць? Што я дрэнная маці?

А ў гэты час ідзе маё дзіця мокрае, бруднае і ледзьве не плача — крыўдна самому, што ўпала, дык яшчэ і мама злуецца! Але на выратаванне двум старэйшым дзецям Бог паслаў мне трэцяе — дзяўчынку Волечку з яркім і няпростым характарам, вельмі ўпартую, дэманстратыўную, якая любіць вішчаць нават без дай прычыны. Канешне, з узростам яна нібыта перарастае некаторыя свае праблемы...

Раней я думала, што яе характар — маё выпрабаванне. Цяпер думаю, што яе характар — гэта проста яе характар. Яе прыгоды дапамаглі мне больш адэкватна ставіцца да маіх старэйшых дзяцей, а цяпер і малодшай. Але больш за ўсё мне дапамагае выхоўваць дзяцей і не з'ехаць з глузду пачуццё гумару!

Неяк вырашыла я, што рассяянасць маёй Олі дасягнула памераў, калі трэба на гэта ўжо звярнуць увагу. Яна рэгулярна нешта забывае і губляе. Асаблівай «папулярнасцю» карыстаюцца «шкарпэткі на трэніроўку» і «падручнік у школу». Праблему з падручнікам вырашылі даволі хутка — проста перасталі браць буквар дадому. А вось са

шкарпэткамі прыйшлося павазіцца. Сама іх даю дзіцяці ў рукі, каб яна паклала іх у сумку для трэніроўкі. Але як толькі прыходзім на месца, аказваецца, што яна іх зноў «забыла пакласці». Затое ў сумцы можна знайсці якія-небудзь цацкі, гумкі для валасоў, алоўкі і нават нейкія творчыя вырабы, якія проста неабходна паказаць сябрам.

Вось пагаварыла з дачкой сур'ёзна: маўляў, ужо не маленькая, трэба быць больш уважлівай. Атрымала абяцанне, што яна будзе больш сабранай. І ў чарговы раз перад выхадам на трэніроўку я, як сяржант з салдатам, абменьваюся фразамі:

— Оля, форму ўзяла?

— Так, мама (трэсе сумкай).

— Шкарпэткі не забыла?

— Не забыла.

— А калі праверу?

— Правярай! Калі я першыя забыла, то другія ўзяла!

— Як гэта?

— А вось так! Калі я першыя забыла, то другія не.

— Ты, што, дзве пары ўзяла?

— Не-а... — хітра ўсміхаецца. — ТРЫ!

— Навошта?

— Ну, калі першыя забыла, то другія ёсць, а калі другія няма — то трэція!

Я пырснула са смеху.

— А калі трэція забыла?

Гляджу, «завісла» дзіця, напружана глядзіць у бок свайго пакоя. Думаю, зараз пойдзе чацвёртыя браць!

— Ну, пойдзем-пойдзем, а то спознімся, — смеючыся дадала я, і мы пайшлі.

Ужо ў маршруты я перастала смяцца, бо заўважыла, што Волька мая нейкая неспакойная. У адказ на заўвагу малая жаласна прашаптала: «Мама! Шкарпэткі...» Я апусціла галаву і зноў стала смяцца ўголас. Па салоне каталіся ўсе тры пары шкарпэтак — ужо шэрыя ад бруду. Збіралі мы іх з дапамогай іншых пасажыраў.

Пасля таго выпадку не скажу, што дзіця маё стала менш рассяяным, але ўсё ж за шкарпэткамі яна сочыць як трэба.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

Учреждение образования «Витебская ордена «Знак Почета» государственная академия ветеринарной медицины»

ОБЪЯВЛЯЕТ КОНКУРС В АСПИРАНТУРУ

(дневную, заочную и в форме соискательства) И ДОКТОРАНТУРУ (дневную и в форме соискательства) для получения послевузовского образования в 2019 году.

План приема лиц для получения послевузовского образования за счет средств республиканского бюджета на 2019 год

Специальности	Аспирантура			
	Всего	Из них по форме обучения		Соискательство
Дневная		Заочная		
03.02.11 — паразитология	3	1	1	1
06.02.01 — диагностика болезней и терапия животных, патология, онкология и морфология животных	4	1	1	2
06.02.02 — ветеринарная микробиология, вирусология, микология с микотоксинологией и иммунология	4	2	-	2
06.02.05 — ветеринарная санитария, экология, гигиена и ветеринарно-санитарная экспертиза	1	-	-	1
06.02.08 — кормление сельскохозяйственных животных и технология кормов	1	-	-	1
Итого	13	4	2	7

Прием документов осуществляется с 1 августа по 30 сентября 2019 г.

Документы направлять по адресу: 210026, г. Витебск, ул. 1-я Доватора, 7/11, научный отдел.
Справки по телефону +375 212 51 73 77.

УВАГА! ПАСТУПАЕМ У АСПИРАНТУРУ

УЧРЕЖДЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЯ
«МЕЖДУНАРОДНЫЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ ИМЕНИ А. Д. САХАРОВА»
БЕЛОРУССКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ на 2019 год

в соответствии с контрольными цифрами приема (Приказ ГКНТ Республики Беларусь № 168 от 10.06.2019) для получения послевузовского образования за счет средств республиканского бюджета по специальностям (биологические и технические науки)

Организация-исполнитель	Организация-заказчик	Шифр специальности	Всего	Аспирантура		
				Из них по форме обучения		
				Дневная	Заочная	Соискательство
УО «МГЭИ им. А. Д. Сахарова» БГУ	Организация-исполнитель	03.01.04	1	0	0	1
	Организация-исполнитель	03.02.08	3	1	1	1
	Организация-исполнитель	05.11.13	1	1	0	0
	Организация-исполнитель	05.13.18	1	0	1	0
Итого			6	2	2	2

В аспирантуру на конкурсной основе принимаются лица, имеющие диплом о высшем образовании и диплом магистра, склонность к научным исследованиям. Поступающие должны иметь опыт практической работы не менее двух лет, либо рекомендацию совета вуза или факультета вуза.

УО «МГЭИ им. А. Д. Сахарова» БГУ объявляет также прием в аспирантуру по указанным выше специальностям и докторантуру по специальности 03.02.08 – экология для получения послевузовского образования за счет юридических и физических лиц на платной основе.

Поступающие в аспирантуру сдают вступительный экзамен по специальности в период с 5 по 20 октября 2019 года, соискатели экзаменов не сдают.

ПРИЕМ ДОКУМЕНТОВ с 1 августа по 30 сентября 2019 года

Наш адрес: 220070, г. Минск, ул. Долгобродская, 23/1, каб. 214, тел. 398 93 44.
Подробности на сайте: <http://www.iseu.by>.

Учреждение образования «ГОМЕЛЬСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени Франциска Скорины»

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ И ДОКТОРАНТУРУ НА 2019 ГОД
за счет средств республиканского бюджета

Шифр	Специальность	Дневная	Заочная
АСПИРАНТУРА			
01.01.06	Математическая логика, алгебра и теория чисел	1	-
01.04.07	Физика конденсированного состояния	2	-
10.01.01	Белорусская литература	1	-
10.02.02	Русский язык	-	1
13.00.04	Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры	4	3
19.00.05	Социальная психология	1	1
25.01.01	Общая и региональная геология	1	-
25.03.13	Геозоология	1	-
ДОКТОРАНТУРА			
01.04.07	Физика конденсированного состояния	соискательство	
		2	

Подготовка аспирантов осуществляется также и на платной основе.

Прием документов с 1 по 30 сентября 2019 г. по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 104, кабинет 4-6

Зачисление в аспирантуру и докторантуру – 1 ноября 2019 г.

Подробная информация по тел. 8 (0232) 510096 или на сайте университета www.gsu.by

Учреждение образования «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы»

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ И ДОКТОРАНТУРУ В 2019 ГОДУ

Прием в аспирантуру университета осуществляется за счет средств республиканского бюджета (количество мест указано в таблице) и на платной основе по следующим специальностям:

№ п/п	Научные направления / Специальности	Форма получения образования							
		Дневная		Заочная		Соискательство			
		бюджет	в том числе целевое место	бюджет	в том числе целевое место	бюджет	в том числе целевое место		
25	Русский язык			2	2			1	1
26	Литература народов стран зарубежья (польская литература)								
27	Теория литературы. Текстология	1	1						
28	Славянские языки								
29	Теория языка	2	1						
30	Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание	1		1		1			
Юридические науки									
31	Теория и история права и государства; история учений о праве и государстве								
32	Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право							1	
33	Земельное право; природоресурсное право; экологическое право; аграрное право								
34	Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право							1	1
35	Уголовный процесс								
36	Криминалистика; судебно-экспертная деятельность; оперативно-розыскная деятельность								
Педагогические науки									
37	Общая педагогика, история педагогики и образования	2	1	1					
38	Теория и методика обучения и воспитания (литература)								
39	Теория и методика обучения и воспитания (физика)	1	1						
40	Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры	1							
Психологические науки									
41	Педагогическая психология								
42	Психология развития, акмеология								
Культурология									
43	Теория и история культуры								

По указанным специальностям осуществляется прием в аспирантуру ГрГУ им. Я. Купалы на платной основе в дневной и заочной форме получения образования, а также для обучения в форме соискательства. Количество мест для получения послевузовского образования на платной основе ограничивается возможностью обеспечения лиц, поступающих в аспирантуру, научными руководителями. Прием в докторантуру университета осуществляется по специальности «Оптика» на платной основе.

Прием документов в аспирантуру и докторантуру учреждения образования «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы» в 2019 году будет осуществляться с 1 августа по 30 сентября 2019 года в соответствии с Положением о подготовке научных работников высшей квалификации в Республике Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 01.12.2012 № 561, иными актами законодательства Республики Беларусь.

По вопросам поступления обращаться по адресу: г. Гродно, ул. Ожешко, 22, ауд. 401, тел. 8 0152 73 19 27, e-mail: www.postgraduate@grsu.by

Учреждение образования «БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АГРАРНЫЙ ТЕХНИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ в 2019 году по следующим специальностям:

СПЕЦИАЛЬНОСТИ	План набора		
	Форма обучения		
	Дневная	Заочная	Соискательство
05.20.01 — технологии и средства механизации сельского хозяйства	1	1	1
05.20.02 — электротехнологии и электрооборудование в сельском хозяйстве	1	1	-
05.20.03 — технологии и средства технического обслуживания в сельском хозяйстве	1	1	-
05.13.06 — автоматизация и управление технологическими процессами и производствами (по отраслям)	1	-	-
05.14.08 — энергоустановки на основе возобновляемых видов энергии	1	-	-
05.26.01 — охрана труда (сельское хозяйство и перерабатывающая промышленность АПК)	-	1	-
08.00.05 — экономика и управление народным хозяйством (по отраслям и сферам деятельности)	2	1	-

Прием документов – с 1 августа по 30 сентября 2019 г.
Вступительные экзамены по специальности – с 10 по 21 октября 2019 г.

Начало занятий – 1 ноября 2019 года.

Адрес приемной комиссии:

220023, г. Минск, пр-т Независимости, 99, к. 5-1, каб. 504
(тел. 8-017-385-91-07)

УЧРЕЖДЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЯ «РЕСПУБЛИКАНСКИЙ ИНСТИТУТ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ»

объявляет прием в аспирантуру на 2019/2020 учебный год (заочная форма, соискательство) по специальностям:

— 13.00.08 — теория и методика профессионального образования;
— 19.00.07 — педагогическая психология.

Количество мест определено в соответствии с контрольными цифрами приема:

13.00.08 — теория и методика профессионального образования — 5;

19.00.07 — педагогическая психология — 1.

Прием документов со 2 по 23 сентября 2019 года по адресу:

220004, г. Минск, ул. К. Либкнехта, 32, к. 116, аспирантура, тел. 200 07 07.

Сямейныя таямніцы

НЯБАЧНАЯ СУВ'ЯЗЬ САПРАЎДЫ ІСНУЕ

Анжаліка ГОМАН пра бабулю з дваранскімі каранямі,
унучку Пушкіна і сямейны праклён

Калі няма ўжо побач тых, хто можа нешта расказаць пра продкаў, выручыць сямейны альбом. У такія хвіліны асабліва востра адчуваеш удзячнасць да тых, хто захаваў кавалачак сямейнай гісторыі для нашчадкаў. Старшыні Краснапольскага райсавета дэпутатаў Анжаліцы Гоман, лічы, пашчасціла. У яе альбоме знайшліся і старыя фотаздымкі, і каштоўныя дакументы. Трымаеш іх у руках і быццам адчуваеш подых таго часу, калі ўсе гэтыя людзі былі яшчэ жывыя.

На адным з дарэвалюцыйных фота вакол паважнай пары ў цэнтры вялікая сям'я.

— Гэта мае продкі па мацярынскай лініі, — удакладняе Анжаліка Арнольдаўна. — Вось гэты мужчына, падобны на Чэхава, — Іван Якаўлевіч Воўк-Левановіч, мой прапрадзядуля. А вось імя яго жонкі мне невядома. Крайняя злева ў першым радзе, з дзіцем на руках — мая прабабуля Агаф'я Воўк-Левановіч, прыгожы мужчына за ёй — яе муж Антон Адамовіч, на фота таксама ёсць сястра Агаф'і Вольга і брат Міхаіл.

Маці Анжалікі Арнольдаўны — Жанна Георгіеўна — успамінала, што яе прадзед Іван Якаўлевіч Воўк-Левановіч быў упраўляючым маёнтка ўнучкі рускага паэта Аляксандра Сяргеевіча Пушкіна — Наталлі Варанцовай-Вельямінавай у Бабруйскім раёне. А яго жонка працавала там

родных дзяўчат у Санкт-Пецярбургу — была «смялянкай». Вось толькі калі, невядома. Можна меркаваць, што прыкладна ў 1900-х. Бо дзесьці ў 1910-м яна выйшла замуж за Антона Адамовіча — прыгожага статнага мужчыну, які працаваў на чыгуны начальнікам. А ў 1911-м у іх нарадзілася мая будучая бабуля — Ларыса.

Атрыманя ў інстытуце вышэйшых дзяўчат навукі вельмі спатрэбіліся Агаф'і Іванаўне для сямейнага жыцця. На памяць дзецям, унукам і нават праўнукам яна пакінула шмат прыгожых вытанчаных рукадзельных рэчаў, звязаных шэдэўрам, — карункавыя пакрывалы, навалачкі, сурвэткі, каўнерыкі, нават цацкі. Краснапольская праўнучка з удзячнасцю ўспамінае пра маленькія дзіцячыя боцікі, паштыты асабіста для яе.

Агаф'я Воўк-Левановіч (крайняя злева ў першым радзе) была «смялянкай».

Амаль музейны рарытэт.

скай школы. Пад фота ў авальнай рамачцы, з якога строга глядзіць маладая жанчына ў сукенцы з белым каўнерыкам, подпіс — Адамовіч Л. А.

— Бабуля ў маладосці была вельмі рамантычная натура, а яшчэ даволі адчайная, — усміхаецца Анжаліка Арнольдаўна. — Захавалася фота, дзе яна ў штанах і кеццы сядзіць вярхом на кані. Некаторыя думаюць, што гэта мужчына. І калі б не подпіс, сапраўды можна было б пераблытаць. Маці раскавала, што Ларыса вельмі падабалася мужчынам. Да яе заляцаўся нават адзін знакаміты пісьменнік. Але ён быў ёй не падушы.

Замуж цялушская настаўніца выйшла за Георгія Фёдарова, які працаваў доктарам. А праз 11 гадоў ён памёр, пакінуўшы жонку з чатырма дзецьмі.

— У сям'і ёсць легенда, што нехта пракляў наш род, — дзеліцца сямейнай тайнай суразмоўніца. — Мужчыны сыходзілі з жыцця вельмі рана. Бацька Ларысы памёр, калі ёй было 10 гадоў. У шлюбце з Агаф'яй ён пражыў усяго 11 гадоў. Столькі ж са сваім мужам жыла і Ларыса. Але калі і быў які праклён, то ён ужо перастаў дзейнічаць. Вунь брат маёй матулі дажыў да пачэсных гадоў.

На памяць ад Георгія Фёдарова застаўся вельмі рэдкі дакумент — сапраўдны знаходка для музейных работнікаў. Гэта яго метрычная выписка 1908 года, дзе пазначана, што «немаўля нарадзілася 26 лістапада 1894 года». Каліграфічным почыркам напісана, што шчаслівая падзея адбылася ў сям'і запаснога радавога Івана Фёдарова і яго «законнай жонкі» Яўлаліі Андрэвай. А засведчы-

лі факт хрышчэння хросныя бацькі — радавы Георгій Нікіцін і сялянка Марыя Куксава. Таінства адбылося ў сценах Іосіфаўскага сабора ў Магілёве, які быў пабудаваны ў гонар сустрэчы Кацярыны II і аўстрыйскага імператара Іосіфа II. Гэты сабор узарвалі ў савецкі час, калі з Магілёва збіраліся зрабіць сталіцу БССР. На яго месцы цяпер знаходзіцца гасцініца «Днепр». А дакумент, выдадзены ў яго сценах, мае вялікую гістарычную каштоўнасць. Папера вельмі сур'езная — з пячаткай.

Анжаліка Гоман спадзяецца, што ў будучым даведаецца яшчэ шмат чаго цікавага пра свае карані. На жаль, усё не хапае часу, каб пасядзець у архівах. Але пра тое, што продкі яе былі не простыя людзі, можна меркаваць па тых жа здымках. Наогул, род Воўк-Левановічаў прывілеяваны. Ёсць звесткі, што яго гісторыя на Бабруйшчыне пачалася з 1777 года, калі польскі каралём Станіславам Аўгустам Аляксандру Воўк-Левановічу быў падараны маёнтак Ясны Лес. Вядома таксама, што сям'я Воўк-Левановічаў у канцы XVIII — пачатку XIX стагоддзя была найбагацейшай на Бабруйшчыне, але потым разарылася. Напэўна, з гэтым родам і звязаны продкі Анжалікі Гоман па лініі Івана Якаўлевіча Воўк-Левановіча.

— Гартаць сямейны альбом у нашай сям'і любяць усе. На жаль, раней проста разглядалі фота і не удаваліся ў падрабязнасці, — кажа Анжаліка Арнольдаўна. — Цяпер тых людзей, якіх б нешта маглі расказаць, няма. Але ўзнікла вострае жаданне заглянуць у мінулае. Маці, дарэчы, раскавала, што ў сям'і было прынята бацькоў называць на «вы». Я яшчэ звяртаюся да маці на «вы», а вось мая дачка са мной ужо на «ты». Цяпер на гэтым ніхто асабліва не зацікаваецца. А паразважаць, як было раней, заўсёды цікава. Прыемна акунуцца ў гісторыю свайго роду і сагрэцца душой. Бо хто б што ні казаў, а нябачная сувязь паміж пакаленнямі існуе. І яна дапамагае нам быць моцнымі.

Нелі ЗІГУЛЯ.

Мамін дзённік

ЯК СТАНОВЯЦА ЭГАІСТАМІ

Першую раніцу гэтага лета мы сустрэлі ў бальніцы. Напярэдадні вечарам Цёмік вывернуў на сябе кубак з гарачай гарбатай. Самае крыўднае, што я стаяла побач, але мае вочы бачылі пакецік, які я выкідвала ў сметніцу...

Колькі пішуць, кажуць — трымайце такіх малых на ўзроўні выцягнутай рукі: да бяды, маўляў, недалёка. Але пакуль сам не апячэшыся... У нашым выпадку ў прамым сэнсе. Ды дзе ж такія малыя ўсё зразумеюць, не час ім пакуль рабіць пэўныя высновы: як цягнуў усё са стала, так і цягне. А цяпер яшчэ і спрабуе залезці на табурэт ці зэдлічак.

Сёння, перш чым планаваць цяжарнасць, маладым бацькам варта падрыхтавацца як мае быць. Набыць нованароджанаму патрэбныя рэчы, абсталяваць яму пакойчык ці пэўны кутчак — гэта само сабой. Варта падумаць і пра бяспеку. Заглушкі ў разеткі, замкі на пластыкавыя вокны, спецыяльныя зашчэпкі на тумбачкі ды камоды — у інтэрнэт-крамах шырокі асартымент падобнага тавару. І ў большасці выпадкаў, на жаль, да яго звяртаюцца, калі ўжо нешта здарылася. Мы, у прыватнасці, зашчэпкі з Кітая замовілі, калі ўжо не адзін пальчык быў у камодзе ці шафцы прыціснуты, сіліконавыя штучкі на ўсе вуглы прыляпілі пасля таго, як у іх неаднойчы ўпісаўся маленькі шкоднік. Гарбату цяпер робім далёка ад краёў стала нават тады, калі малы спіць. Чаму ж было не папярэдзіць бяду? У некаторых, на жаль, другіх шанцаў няма...

Яшчэ нядаўна думала: «Хутчэй бы сыноч пайшоў». А ён і пайшоў, нават пабег. Цяпер толькі следам — каб зноў чаго на сябе не вывернуў, не пабіў калені, не пабіўся з кімсьці. Так-так, наш Цёмік, якому яшчэ толькі год і месяц, ужо ва ўсю моц распускае свае ручкі. Добра калі яшчэ на сваіх замахнецца (хоць крыўдна, вядома, а часам і балюча), а калі на дзяцей, якія мірна гуляюць на пляцоўцы. Адна такая, якой знянацку ўляцела, гэткай здачы бабахнула! Слёзы, крыўда — нават шкада стала, але ж сам напасіўся. А паспрабуй яму не даць таго, што ён хоча, — хавайся ў бульбу: тое, што ў яго ў руках, абавязкова паляціць у цябе. І ніхто ж гэтак не вучыў!

З горыччу заўважыла, што цяперашнія дзеці не ўмеюць гуляць. Ні разам, ні паасобку. Акурат учора нашаму спатрэбіўся мячык, з якім забаўлялася суседская дзяўчынка. Тая не дала (маўляў, буду кідаць сама сабе). Цёмік, канешне, у слёзы. Маці дзяўчынку вынесла яму іншы мячык, але не паспела даць малому ў рукі, як дачка яго адабрала. Той жа мяч стаў нікому не патрэбен, пачалася бойка за гэты. І так з усімі цацкамі. На сваёй машыны-каталцы не ўседзіць, і ў той жа час як іншыя дзеці будуць наперабой яе дзяліць, Арцёмка пойдзе да чужой — абсалютна такой жа, мо, колеру толькі іншага. І ў пясочніцы будуць ваяваць за вёдры-граблі, хоць кожны прыйшоў з уласным наборам.

Мы, малыя, памятаю, раніцай як выйдзем на вуліцу, так да вечара там і сядзім — на коўдрачцы каля балкона ці ў пяску. Гуляем у лялькі, гатуем ежу з травы і камянёў, там жа ядзім сапраўдную — свае бутэрброды і сярброўчыну каўбасу. І так нам было весела, так хараша, што ўвечары дамоў было не загнаць. Прычым і цацак з лішкам не было, уключалі фантазію і абыходзіліся спадручнымі рэчамі.

Сёння ж у двары нашых вясковых трохпавярховікаў стаіць батут, надуты басейн, абсталяваны розныя арэлі, пясочніцы, альтанкі. Толькі дзяцей там убачыш нячаста ды і паасобку ўсе нежк. Чым жа мы расплацімся перад выгодамі цывілізацыі? Маленькімі эгаістамі ці пакаленням без сяброў?!

Вераніка КАНЮТА.

Фота 1927 года. Імёны людзей, на жаль, не захаваліся. Вядома толькі, што дзяўчына ў белай спадніцы з доўгімі косамі — Ларыса Адамовіч.

ключніцай. На грошы заможнага і высокаадукаванага сямейства Варанцовых-Вельямінавых у тамтэйшай вёсцы з цёплай назвай Цялуша былі пабудаваны храм, бібліятэка і школа. Зараз пра тыя часы нагадвае толькі царква ў гонар Цудатворца Мікалая, якая была асвечаная ў 1902 годзе. Непадалёк ад яе і пахаваная ўнучка рускага паэта, якая памёрла ў 1912 годзе ад запалення лёгкіх. Жанна Георгіеўна добра памятае са свайго даваеннага дзяцінства «цялушскі» перыяд. І той выпадак, калі яе брат залез на дах царквы і яго доўга не маглі адтуль зняць.

— На жаль, вядомых фактаў з жыцця маіх продкаў захавалася мала, — кажа Анжаліка Арнольдаўна. — Але, як раскавае маці, мая прабабуля Агаф'я Іванаўна Воўк-Левановіч вучылася ў Смольным інстытуце высака-

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению Унитарного предприятия «Строительно-монтажное управление «Подъем» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже производственного корпуса гаража на 2 автомобиля инв. № 100/С-62021 (лит. Б2/к) общей площадью 626,4 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 14010000001031246 (право постоянного пользования) площадью 0,2528 га по адресу: г. Брест, ул. Вычулки, 129. Составные части и принадлежности: забор железобетонный протяженностью 448 м (лит а), ворота металлические, ширина 7 м (лит б), ворота металлические, ширина 7 м (лит в), калитка металлическая, ширина 2 м (лит г), калитка металлическая ширина 2 м (лит д), канализация (лит е). (земельный участок имеет ограничения прав в использовании: водоохранная зона реки Мухавец, площадь – 0,2863 га).

Начальная цена с НДС (20 %) – 198 000,00 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены (19 800,00 бел. руб.). Стоимость снижена на 40 %.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК ВПСБВУ2Х, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Шаг аукциона – 5 процентов.

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Лицо, желающее участвовать в торгах, обязано подать организатору торгов в указанный в извещении срок заявление на участие в торгах, документ о внесении суммы задатка на р/с, указанный в извещении, с отметкой банка, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: юр. лицом РБ — копии устава со штампом о проведении гос. регистрации, свидетельства о гос. регистрации и их подлинники для заверения копий, доверенность представителю юр. лица или документ, подтверждающий полномочия руководителя юр. лица; иностранным юр. лицом — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до даты подачи заявления) с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык, легализованную в установленном порядке доверенность представителю юр. лица или другие легализованные в установленном порядке документы с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык; индивидуальным предпринимателем РБ — копию свидетельства о гос. регистрации и подлинник для заверения копии; иностранным индивидуальным предпринимателем — легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык; представителем гражданина Республики Беларусь, индивидуальным предпринимателем РБ — нотариально удостоверенную доверенность; представителем иностранного физ. лица, индивидуального предпринимателя — легализованная в установленном порядке доверенность с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов на участие в торгах физ. лицо, индивидуальный предприниматель, представитель физ. лица, индивидуальный предприниматель, юр. лица, иной организации предъявляют оригинал документа, удостоверяющего личность. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов соглашение.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника предмет торгов продается ему по начальной цене, увеличенной на 5 %.

В день проведения торгов победитель торгов (единственный участник, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) подписывает протокол о результатах торгов.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов, (единственный участник, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) (покупатель). Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Предыдущее извещение было опубликовано в газете «Звезда» от 30.04.2019 и от 08.06.2019.

Аукцион состоится **01.07.2019 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **28.06.2019 до 16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.**

Вниманию предприятий, организаций и индивидуальных предпринимателей!

Фондом «Гродноблимущество» проводится аукцион по продаже неиспользуемого имущества, находящегося в собственности Волковысского района, с установлением начальной цены продажи, равной одной базовой величине, определенной законодательством.

К продаже предлагается:

1. Изолированное помещение (фельдшерско-акушерский пункт с верандой) в Волковысском районе по адресу: Субочский с/с, д. Красный Груд, 12А-1. Аукцион состоится **4 июля 2019 г. в 11.30.**
2. Здание фельдшерско-акушерского пункта с принадлежностями в Волковысском районе по адресу: Росский с/с, д. Вехотница, 47, 47/1. Аукцион состоится **4 июля 2019 г. в 11.00.**

Заявки на участие в аукционах принимаются по адресу: город Гродно, улица 17 Сентября, 39.

Последний день подачи заявлений на участие в аукционах – **28 июня 2019 г. до 17.00.**

Подробная информация размещена на сайте <http://www.region.by>, <http://www.gki.gov.by>

Справки по телефонам:
в городе Волковыске – (801512) 4 50 25;
в городе Гродно – (80152) 722915, 722518, 72 21 02. УНП 50007288

Извещение о проведении 11 июля 2019 года повторных торгов с условиями по продаже единым предметом торгов имущества, принадлежащего ОАО «МАЗ» — управляющая компания холдинга «БЕЛЛАВТОМАЗ»

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)
Здание «Административно-бытовых и вспомогательных помещений МАЗ по ул. Машиностроителей» общей площадью 12 555,8 кв. м (инвентарный номер в ЕГРН 500/U-63596, назначение: здание административно-хозяйственное); инженерные сети (общие затраты); теплотрасса; наружные сети ливневой канализации; наружные сети фекальной канализации, наружные сети водопровода; ограждение АБК АЗ; благоустройство; логотип ЗУБР; система ПТО ПТ 7637; моно-рельс ПТ 7735; моно-рельс ПТ 7648; кран подвесной мод. ПТ 6946-03.00.000 (5 шт.); шкаф ШРПС 1-26

Местонахождение продаваемого имущества
г. Минск, пр-т Партизанский, 154А

Сведения о земельном участке
Площадь — 2,3887 га, кадастровый номер 50000000002009005, назначение — земельный участок для обслуживания незавершенного законсервированного капитального строения

Продавец имущества
ОАО «МАЗ» — управляющая компания холдинга «БЕЛЛАВТОМАЗ», ул. Социалистическая, 2, 220021, г. Минск

Организатор торгов
Государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10

Начальная цена предмета торгов без учета НДС
7 353 535,28 бел. руб.

Сумма задатка
735 000,00 бел. руб.

Условия торгов
Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов

Победитель торгов (покупатель) обязан согласовать дальнейшее функциональное назначение использования объекта недвижимости с Минским городским исполнительным комитетом с учетом требований Указа Президента Республики Беларусь от 23.04.2003 № 165 «Об утверждении генерального плана г. Минска и некоторых вопросов его реализации»

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МАЗ» — управляющая компания холдинга «БЕЛЛАВТОМАЗ», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внешние задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 ВПСВ 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК ВПСБВУ2Х, УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) по согласованию с продавцом в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся **11 июля 2019 года в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультация по вопросам участия в торгах осуществляются с **20.06.2019 по 09.07.2019** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К.Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(017) 217-21-03 (ОАО «МАЗ» — управляющая компания холдинга «БЕЛЛАВТОМАЗ»)

Настоящим уведомляем, что торги, назначенные на 02.07.2019 г. в 15.00, по продаже имущества РУП «Жилкоммунтехника», на открытом аукционе, объявление о которых было опубликовано в газете «Звезда» № 111 стр. 7 от 15.06.2019 г., отменены. УНП 100135569

ЗАО «Белреализация» объявляет аукцион

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел. (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, WWW.BELTORGI.BY.

Продавец: ООО «СтайлКидс» (УНП 191769859) в лице антикризисного управляющего ИП Зюзькевич Ольги Викторовны, тел. +375 (17) 285-57-32.

Публичные торги в электронной форме в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) (далее – торги) будут проведены **22 июля 2019 г. 09.00—17.00** на электронной торговой площадке WWW.BELTORGI.BY.

Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. без НДС	Шаг торгов, бел. руб.	Задаток, бел. руб.
Легковой универсал Peugeot Partner, 2014 г. в., цвет красный	9 100,00	455,00	910,00

Местонахождение — г. Минск, ул. Антоновская, 2, тел. для осмотра +375 29 143-49-28

Для участия в торгах необходимо в срок по 19.07.2019 г. 17.00: 1) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, б-р имени Мулявина, 6, код ВПСБВУ2Х, получатель – ЗАО «Белреализация»; 2) подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте WWW.BELTORGI.BY; 3) направить в отсканированном виде все прилагаемые к заявке документы по адресу: marketing@zalog.by (подробнее — в информации лота на сайте WWW.BELTORGI.BY).

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Результаты торгов оформляются в виде протокола.

Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов.

Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, в течение 5 рабочих дней со дня их проведения, а также аукционный сбор. После этого между продавцом и победителем торгов в течение пяти дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи.

Извещение о проведении аукциона

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец ОАО «Калинковичский мясокомбинат», Гомельская обл., г. Калинковичи, ул. Северная, 8

Предмет аукциона Месторасположение: Гомельская обл., Калинковичский р-н, Липовский с/с, д. Мироненки, ул. Советская

Наименование (назначение) Общая площадь Инвентарный номер

Здание столовой 453,8 кв. м 333/С-16912

Сведения о земельном участке: пл. 0,2308 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания здания столовой

Начальная цена с НДС 20 % – 46 224,83 бел. руб. (снижена на 80 %)

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с № BY60LBBV30120191021390001001: в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVУ2Х, УНП 191021390, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» от **23.05.2019**

Аукцион состоится 09.07.2019 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **08.07.2019 до 17.00** по указанному адресу. Тел.: + 375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества ОАО «МЗКТ» (Продавец), расположенного в г. Лида, ул. Жукова, 1

Лот №1, состав: 1. Столовая, инв. № 420/С-4449. Площадь — 3087,5 кв. м. 2. Ливневая канализация, инв. № 420/С-60930. 3. Хозяйственно-бытовая канализация, инв. №420/С-60929. 4. Тепловая сеть с горячим водоснабжением, инв. № 420/С-60931. 5. Пожарно-питьевое водопровод, инв. № 420/С-60927. Начальная цена с НДС – 241 406,40 бел. руб. Задаток – 24 140,64 бел. руб. Шаг аукциона — 5 %.

Земельный участок: кадастровый номер 423650100001000988, площадь 0,5690 га. Право постоянного пользования. Обременение: Аренда: 135,2 кв. м до 02.10.2020.

Аукцион состоится 19.09.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Порядок оформления участия в аукционе, условия участия в аукционе, срок заключения договора купли-продажи, условия оплаты, а также полный текст извещения содержится на сайте Организатора аукциона ino.by. Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК ВПСБВУ2Х. Получатель — РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже Лота №1 ОАО «МЗКТ», проводимом 19.09.2019. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений — 17.09.2019 в 11.00. Первое, полное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 07.09.2018

Организатор аукциона: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

Извещение о проведении аукциона

ТЕРЕШКОВИЧСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

проводит аукцион по продаже в частную собственность гражданам земельных участков, расположенных на территории Терешковичского сельсовета

Кадастровый номер и адрес земельного участка, его размеры, целевое назначение,	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений	Начальная цена предмета аукциона, руб.	Расходы, связанные с подготовкой и проведением аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, подлежащие возмещению победителем аукциона, руб.	Размер задатка, руб
321088801601000280 Гомельская область, Гомельский район, п. Калинино, ул. Луговая, участок № 37, площадью 0,1500 га, для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	Расположены инженерные коммуникации – сети электроснабжения, водоснабжения, газоснабжения. Дорога в гравином исполнении	10392,00	1283,45	1039,20
321088801601000279 Гомельская область, Гомельский район, п. Калинино, ул. Луговая, участок № 34, площадью 0,1500 га, для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	Расположены инженерные коммуникации – сети электроснабжения, водоснабжения, газоснабжения. Дорога в гравином исполнении	10392,00	1315,55	1039,20

Аукцион проводится 4 июля 2019 года в 15.00 по адресу: г. Гомель, ул. Ильича, 51А, малый зал заседаний.

Заявления об участии в аукционе и прилагаемые к ним документы принимаются по адресу: Гомельский район, агрогородок Терешковичи, ул. Совхозная, 11а, каб. 3 с даты опубликования по 02.07.2019 с 8.00 до 17.00, обед с 13.00 до 14.00, выходные дни – суббота, воскресенье.

Условия участия в аукционе.
Для участия в аукционе граждан (лично либо через своего представителя)

в установленном в извещении о проведении аукциона срок подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые предполагается получить по результатам аукциона, представляя документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет BY79 АКВВ 3641 4142 0001 2310 0000 филиал № 302 ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО АКВВУ21302, получатель платежа: Терешковичский сельский исполнительный комитет, УНП 400227059, код платежа **04901**, а также заключает с Терешковичским сельским исполнительным комитетом соглашение установленной формы.

Вниманию предприятий, организаций и индивидуальных предпринимателей!

Фондом «Гродноблимущество» проводится аукцион по продаже неиспользуемого имущества, находящегося в собственности Волковысского района.

К ПРОДАЖЕ ПРЕДЛАГАЮТСЯ:

1. Здание котельной в Волковысском районе, Д. Дулецы, ул. Садовая, 16 А. Начальная цена предмета аукциона – 4 базовые величины. Размер задатка – 1 базовая величина.

Аукцион состоится 4 июля 2019 года в 11.00.

2. Изолированное помещение водолечебницы, расположенное по адресу: Волковысский район, д. Теолин, ул. Молодежная, 5-2. Начальная цена предмета аукциона – 1 базовая величина, размер задатка – 1 базовая величина.

Аукцион состоится 4 июля 2019 года в 11.30.

Заявки на участие в аукционах принимаются по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39. Последний день подачи заявлений на участие в аукционах — 28 июня 2019 г. до 17.00.

Подробная информация по телефонам:
в городе Волковыске 8 (01512) 4 50 25, 2 07 46;
в городе Гродно 8 (0152) 77 29 15, 72 25 18, 72 21 02.
Сайты: www.region.grodno.by, gki.gov.by УНП 500042135

УП «Белконфискат» объявляет о проведении электронных торгов 18.07.2019 г. по продаже имущества, изъятых у Пятаевича А. В. Грузовой бортовой КАМАЗ 5320, 1983 г. в., начальная стоимостью 2 480 рублей, легковой универсал Volkswagen Passat, г. в. не определен, начальная стоимостью 960 рублей. На сайте Belkonfiskat.by размещена информация о лоте, порядке проведения торгов и участия в них. Справки по тел.: 8 (017) 2269489, 8 (029) 7790809. УНП 190431606

УП «Белконфискат» объявляет о проведении электронных торгов 15.07.2019 г. по продаже имущества, изъятых у Котышева П. В. Легковой хэтчбек «Мазда 626», МКПП, 1998 г. в., дизель, начальная стоимостью 1 840 рублей. На сайте Belkonfiskat.by размещена информация о лоте, порядке проведения торгов и участия в них. Справки по тел.: 8 (017) 2269489, 8 (029) 7790809. УНП 190431606

РУДНЯНСКІЯ ДЫВАНКІ БАБУЛІ ПРАСКОЎІ

Вёска Рудня ад райцэнтра знаходзіцца на адлегласці ажно 70 кіламетраў — паўднёва-ўсходняя ўскраіна Івацэвіцкага раёна. Жыццё тут працякае ціха і спакойна, і людзі ў гэтай вёсцы жывуць няспешна. Там-сям «падзынькваюць» дрэваапрацоўчыя станкі, то конікам з возам, нагужаным сенам, хто праедзе па дарозе, то трактар ці машына якая прагудзе, забрэша сабака на чужога — і зноў ціха, спакойна.

Можна было б расказаць пра настаўнікаў базавай школы, якая тут захавалася, і ў памяшканні якой дружна ўжываюцца і аддзяленне сувязі, і ФАП. Можна было б успомніць, як летась жыхары вёскі адрамантавалі сваімі сіламі адну з вуліц, нават можна было б спыніцца на паветры — чыстым, здаровым, якім не надыхаешся...

Двароў тут налічваецца каля дзвюх соцень, а жыхароў крыху больш за чатырыста. Большасць пенсіянеры, а жанчыны, бадай, усе рукадзельніцы.

Вось і Праскоўя Мікалаеўна Шляжка рукадзеллем займаецца з дзяцінства. Як кажуць, колькі сябе помніць, ніколі рукі не былі без справы: то вышывала гладдзю, то ткала, то вышывала крыжыкам пайшла ў ход, то вызала кручком падузорнікі для вышываных прасцін і карункі для ручнікоў, а апошнім часам захапілася пляценнем дыванкоў, рознакаляровых, бы вясёлка грае.

У сям'і захавалася сарочка, якую баба Парася вышывала, калі яшчэ сама ў школу хадзіла, — рэліквія. З гадамі майстэрства Праскоўі Мікалаеўны адточвалася, яна рыхтавала вышывкі на пасаг дзяўчатам — чацвёрта дачок ды тры сыны, якім таксама дарыла вышывкі, потым унукам — іх 21, а цяпер прычакала і двух праўнукаў. То работы — без канца і краю. І нават калі па адным дыванку кожнаму, з улікам нявестак і зяціў, то спатрэбіцца іх чатыры дзясяткі. А яшчэ ж падзеі здараюцца, святы, неспадзяваная нагода прыспявае, госці завітаюць...

«Фабрыка» дыванкоў

Муж Канстанцін Сцяпанавіч быў суровы па характары, і хоць надта ж у жонкі прыгожа ўсё атрымлівалася, не любіў, калі яна бралася за рукадзелле, лічыў — пустое. Калі не стала яго, толькі праз гады Праскоўя Мікалаеўна дала свабоду свайму любімаму занятку. Вакол яе, чалавека таварыскага і добрага, пачалі смялей згуртоўвацца суседкі і іншыя вясковыя жанчыны. Каго яна вучыла асноўным навыкам вязання кручком сонечных дыванкоў, каму паказвала новыя вясёлкавыя пераходы фарбаў ці ўзоры, формы... І на глебе гэтага адмысловага захаплення ў яе з'явілася шмат сябровак у вёсцы, з якімі яны ладзяць пасядзелкі, дзеляцца навінкамі з інтэрнэту і абменьваюцца зыходным матэрыялам.

— Раней на дыванкі мы распускалі старыя вязаныя рэчы, — расказвае дачка Зоя Палуяновіч, — потым рэзалі на палоскі старыя рэчы з тканіны альбо вязалі дыванкі са шпагату, з упаковачнага матэрыялу, агараджальнай стужкі, з настольнай цыраты, з малочных пакетаў і іншай другаснай

сыравіны. А цяпер адзін мужчына возіць з Пінска ў вёску забракаваную новую тканіну, якую збывае ў Рудні за бясцэннак, і мясцовыя жанчыны ахвотна купляюць яе і з ім пэтам вырабляюць дыванкі, якія з новай тканіны атрымліваюцца і прыгожыя, і трывалыя, — зносу ім няма.

Фантазія бабуль працуе, з'явіліся новыя ўзоры, памяняўся стыль. Інструментам быў драўляны кручок, а потым у магазінах з'явіліся металічныя.

— Памятаю, тэлефануе мама: «Купі, дачка, у Івацэвічах мне металічны кручок». «Добра, мама, куплю», — адказваю. Назаўтра зноў тэлефануе — не, два кручкі купі... Праз колькі гаўдзі: «Не, мілая, тры кручкі трэба, суседкі просяць». Я тады адказваю: «Добра, мама, куплю табе пяць кручкоў, каб усім хапіла»... У іх ужо бы свая «фабрыка», — смяецца Зоя Канстанцінаўна.

Матчыны таленты перадаліся і дочкам. Старэйшыя Жанна і Маргарыта здатныя да малявання, а Зоя пераняла ўсе віды матчынага рукадзелля, ды яшчэ і свайго дадала — з розных адходаў робіць сувеніры: пад Новы год — ёлачкі, цацкі, да дзён нараджэння — шкатулкі і кошкі з паперы, эксклюзіў-

ныя паштоўкі, падстаўкі, пано... На рабоце, а працуе Зоя Палуяновіч у ААТ «Івацэвічдрэў», жанчыны кажуць, што ў яе руках усё гарыць, нічога не прападае. Нават жарт ходзіць па канторы: «Перш чым выкінуць у сметніцу якую стужку ці вярочку, трэба папытаць, ці не спатрэбіцца яны Канстанцінаўне».

Бабуля «працуе» мамай

З вялікай любоўю і павагай расказвалі пра род Шляжкаў пляменніцы Праскоўі Мікалаеўны Тамара Аляксееўна Шляжка і Яўгенія Уладзіміраўна Домась. Іх дзед быў знакаміты ў акрузе бондар і цяляр. У гэтай сям'і цётка Паша была малодшай з чатырох дзяцей, а ў сям'і яе мужа дзяцей было во сем. Хату яны бабудавалі побач з бацькоўскай. Працавалі ўсё жыццё ў мясцовай гаспадарцы: Праскоўя Мікалаеўна — паляводам у перапынках паміж сямю родамі, а Канстанцін Сцяпанавіч — у будаўнічай брыгадзе.

Сям'я жыла небагатая, але трымала вялікую гаспадарку з канём, каровамі, свіннямі і птушкай. Акрамя таго, бралі па гектары буракоў, садзілі па гектары бульбы... «Першы веласпед, памятаю, мы купілі, калі я хадзіла ў шосты клас», — кажа дачка Зоя Канстанцінаўна. Летам сям'я зарабляла на ягадах, чарніц ці брусніц кожны збіраў па 35—40 літраў, хадзілі і ў грыбы.

— Ногі баляць ужо ў мяне, але чаго я буду сядзець дома ды слухаць, як яны баляць, — лепш у лес пайду ды грыбоў назбіраю, — кажа Праскоўя Мікалаеўна. — Я іх не ем, не люблю, але збіраю дзецям, унукам. Насушваю мяхі ў сваёй рускай печы, каб усім хапіла.

Чатыры гады таму канца збылі, а карову замянілі на козачак. Яшчэ Праскоўя Мікалаеўна трымае курэй: насушак і бройлераў. Паранейшаму садзіць многа бульбы. І дзеці сем'ямі прыязджаюць, дапамагаюць усё ўбраць восенню.

Дарэчы, амаль у кожнага з дзяцей сям'я шматдзетная. Шляжкі падтрымліваюць сувязь з сям'ёй

брата Юрыя, хоць прайшло шмат гадоў з дня яго смерці, дапамагаюць у клопатах абедзвюм яго дочкам, а дваіх дзяцей, якіх яго жонка Кацярына нарадзіла з другім мужам, не лічаць чужымі. Асаблівае стаўленне ў Праскоўі Мікалаеўны да сына Мікалая, які працуе звальшчыкам лесу, але з жонкай у разводзе з мінулага года, а двое дзяцей па рашэнні суда гадуецца з ім. Сын прыязджае да маці толькі на выхадныя, бо ўвесь час па камандзіроўках, а яго дачка Наталля і сын Дзмітрый усе дні пад наглядом бабулі Параскі. Яна ім як маці. І на бацькоўскія сходы ходзіць, і ўрокі дапамагае рабіць. У Руднянскай школе яе так і называюць — «мама-бабуля». Калі на парозе зрэдку з'яўляецца сапраўдная маці дзяцей, Праскоўя Мікалаеўна адчыняе ёй дзверы і не папракае, што кінула іх, а ў глыбіні душы нават спадзяецца, што нявестка адумаецца. Якая яна ні была б, а дзецям — маці. Сэрца толькі рвецца, калі малодшы Дзіма з усіх ног бяжыць да яе, а як паедзе тая, — сумуе, тужыць доўгі час...

Сіла — у шматдзетнасці

Вядома, жыццё гладкае, без выпрабаванняў не выпадае амаль нікому, іншая справа — як чалавек пераадольвае цяжкасці. Праскоўя Мікалаеўна — са змірэннем, хоць жаночае сэрца не раз аблівалася крывёю ад гора. Характар мужа ўлагоджвала цярылівасцю, добрымі словамі ў яго адрас. Страту маладога сына, а потым і сына дачкі Маргарыты перажывала ціхмяна, без істэрык на людзях, развод сына — са шкадаваннем, але зноў жа ў душы. Свой боль лечыць працай і захапленнямі. А яшчэ яна ўсіх дзяцей навучыла жыць дружна, дапамагаць адно аднаму. І хоць разам сям'і сабрацца ўдаецца нячаста, адчуванне падтрымкі ёсць у кожнага, а абавязак дапамагаць маці і адно аднаму свята выконваюць усе, як і традыцыі роду — быць дружнымі і... шматдзетнымі.

Валянціна БОБРЫК.
Фота з архіва сям'і.

МЫ — «ВЕЧНЫЯ ПРАВИЛЫ»...

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Сістэма адукацыі таксама вельмі ўплывае на стварэнне меркавання чалавека пра навакольны свет даносіць да яго агульнапрынятае меркаванне большасці.

АЙСБЕРГ ПА ФРЭЙДЗЕ

Зігмунд Фрэйд лічыў, што прычына канфлікту чалавека — у яго імпульсах і інстынктах, якія стрымліваліся ў дзяцінстве. Ён прапанаваў ўспрымаць чалавека як састаўнае з трох частак. Верхняя частка — бачная, як у айсберга, — гэта ўсвадомленае эга. Прыхаваная «пад вадой» частка — падсвядомасць. І трэцяя нябачная частка — механізм кантролю, або суперэга: гэта вынік выхавання, тыя самыя нормы і правілы, што стрымліваюць неналежныя імпульсы.

— Чым больш стрыманых імпульсаў, тым больш верагоднасць развіцця розных нейрозаў і істэрыі, — тлумачыць Іван Цыркун. — Сацыяльна прымальны спосаб трансфармацыі псіхічнай энергіі — **сублімацыя**. У шырокім сэнсе гэта творчасць або любая сацыяльна прымальная дзейнасць.

Псіхасексуальнае развіццё, згодна з тэорыяй Зігмунда Фрэйда, доўжыцца да 15 гадоў. У 15 гадоў канчаткова фарміруецца псіхіка і наступае другасная стадыя, калі набываюцца статусы: прафесія, належнасць да пэўных сацыяльных груп, атрыманне сямейнага статусу.

— Канчаткова гэта звычайна набываецца гадам к 30. Пасля надыходзіць стадыя ўстойлівай сацыялізацыі, калі колькасць сацыяльных роляў фактычна не мяняецца. А зыходам на пенсію прыходзіць стадыя страці сацыяльных роляў, — кажа псіхолаг.

НЕ КАНКУРЭНТ, А НАСТАЎНІК

«Як рэагаваць, калі сын-падлетак мераецца з табой сілай, а табе ўжо цяжка яго перамагчы?» «Што адказаць, калі дзяўчынка пытаецца ў таты, ці прыгожая яна?» — гэтыя і іншыя пытанні задавалі ўдзельнікі сустрэчы псіхолагам, азнаёміўшыся са стадыямі сталення дзіцяці.

— Вашы пытанні гавораць, што вы пачынаеце сур'ёзную (?) **барацьбу** з падлеткам, думаеце, як яго перамагчы! Але навошта? Для дарослага гэта павінна быць проста гульня, — кажа **кандыдат псіхалагічных навук Надзея ЦЫРКУН**. — **Задача баць-**

коў — займаючы дамінауючую пазіцыю, навучыць дзіця жыць у сацыюме, натрэніраваць яго, каб выпусціць у свет. І ў гульні дзіця заўжды павінна быць пераможцам, інакш яно атрымлівае стрэс. Гуляйце ў адкрытую, дапамагайце разабрацца, які ход зрабіць наступным. Такім чынам вы выйдзеце з сітуацыі канкурэнцыі і зоймеце месца настаўніка. Гэта пазіцыя дарослага чалавека.

Акрамя таго, існуе ўплыў культуры, які ўкладаецца ў чалавека ў выглядзе сацыяльных нормаў, выхавання, прытрымлівання правілаў маралі і этыкі. Але паводзіны ў адной і той жа сітуацыі могуць закладвацца зусім рознымі людзьмі, якія арыентуюцца на розныя нормы, адзначае Надзея Цыркун:

— **Выйшаў хлопчык на вуліцу, яму хочацца па лужынах пабегаць. Аднак мама надзела яму беляя шкарпэткі і кажа, што трэба быць акуратным і прыгожым. А тата гаворыць, што мужчыны лазяць па дрэвах і ганяюць мяч. У выніку дзіця стаіць каля лужыны і яго «клініць». Яно не можа выбраць паміж закладзенымі нормама. Так што закладзеныя нормы — гэта добра, аднак трэба ўмець з іх выбіраць. Ніводная норма ні кепская, ні добрая. Мы нясе́м у сабе нашых маму і тату. І калі дарослы чалавек кажа: «я канфлітую з бацькамі», гэта азначае, што**

канфлікт у яго з сабой, таму што ён не можа знайсці правільнае прымяненне сістэме каштоўнасцяў.

Прыстасоўваючыся да новых умоў зменлівага жыцця, дарослым трэба старацца не страціць бацькоўскі аўтарытэт. Асабліва цяпер, калі нават са школьнай праграмай бацькам цяжка бывае справіцца. Аднак крытыкаваць новыя ўмовы — гэта прыкмета старасці і згасання рэпрадуктыўных функцый, таму лепш так не рабіць, лічыць Надзея Цыркун.

Мы — «вечныя правілы» ў галовах нашых дзяцей, узятых, у сваю чаргу, ад уласных бацькоў, лічыць спецыяліст. І прыводзіць прыклад:

— **Жанчына варыць суп і рэжа мяса на дзве часткі. Чаму? «Так трэба». Так рабілі яе матуля і бабуля. А калі пачаць капаць глыбей, то акажацца, што ў прабабулі была маленькая каструля, у якую цэлы кавалак мяса проста не ўлазіў. Вось вам і «правілы»...**

Удзельнікі сустрэчы і так ведалі, што выхаванне — нялёгкае справа, а пасля такой лекцыі аднагалосна вырашылі разбірацца ў сабе і сваіх памкненнях яшчэ глыбей, каб не нарабіць памылак у стасунках са сваімі дзецьмі.

Ірына СІДАРОК.

Побач з прыродай

Уладзімір МАЗГО:

«Хто на мора, хто на Вячу, ну а дачнікі — на дачу»

З жонкай Тамарай.

ГЭТЫЯ радкі належаць вядомаму беларускаму паэту і нашаму паважанаму калегу — намесніку галоўнага рэдактара часопіса «Нёман» Уладзіміру Мазго. «Свята-ло вачэй», «Купальская», «Варажба», «Вечарынка», «Мне ўсё верыцца», «Гадзіна пік», «Косы твае» і іншыя папулярныя песні Уладзімір Мінавіч напісаў у садружнасці з вядомымі беларускімі кампазітарамі. Яны гучаць і на самых прэстыжных сталічных пляцоўках, і ў сціпрых сельскіх дамах культуры, а публіка ўсюды прымае іх аднолькава — гучнымі апладысмантамі. Ну, а мы збіраемся на лецішча да паэта.

— **Уладзімір Мінавіч, давайце ўспомнім гісторыю напісання «гімна дачнікаў»...**

— Калі я, што называецца, на ўласнай скуры адчуў асалоду працы і адпачынку на дачы, у мяне акурят нара-

дзіўся песенны верш на адпаведную тэматыку. Тады, у сярэдзіне 90-х гадоў, у краіне назіраўся небывалы дагэтуль уздым дачнага руху. Садовыя таварыствы раслі наўкола як грыбы пасля дажджу. Вось у гэты самы час я і паказаў свой верш вядомаму кампазітару Мікалаю Сацуру, які даволі хутка напісаў музыку і зрабіў арыгінальную аранжыроўку песні, дзе нават чуўся, вы толькі ўявіце, голас электрычкі.

У 1997 годзе народны артыст Беларусі Анатоль Ярмоленка і ансамбль «Сябры» запісалі песню на сваёй студыі. Яна гучала на радыё, тэлебачанні, розных музычных фестывалях, адным словам — паўсюль. І песню падхапіў народ.

Сядваю аднойчы ў барысаўскую электрычку і чую за спінай нечы вясёлы голас: «Хто на мора, хто на Вячу, ну а дачнікі — на дачу». Падумаў, што нехта з маіх знаёмых прыкалваецца. Азіраюся, нейкі мужчына, падымаючыся ў вагон, бадзёра напявае прыпеў...

— **А як вы самі сталі дачнікамі?**

— Калі сабраўся стаць дачнікам, звярнуўся ў Літфонд. Але садовы ўчасткі на Лысай Гары ўжо закончыліся. Мой сын пайшоў у школу, таму хацелася быць летам бліжэй да прыроды.

Дапамагла будаўнічая арганізацыя, у якой да пенсіі бухгалтарам працавала цешча. І вось недзе ў канцы 1992 года мая сям'я нарэшце займела свой участак для працы і адпачынку. А цешча гэтак і сказала: вам гэта патрэбна, вы і займайцеся сваёй дачай.

— **Дзіўна... Звычайна малодшае пакаленне супраць лецішча, а ў вашай сям'і — старэйшае. Цяпер, напэўна, усе любяць у вас гаспаваць: і старэйшыя, і малодшыя...**

— Ну што на гэта сказаць, усё ўспрымаецца індывідуальна — у залежнасці ад характару ці прыхільнасцяў чалавека. Нехта любіць праводзіць свой вольны час на лецішчы,

а некаму дастаткова пагуляць па гарадскім скверы ці пасядзець на лаўцы каля пад'езда.

Пастаянна дапамагае ў рабоце на дачы сын, які шмат чаго тут зрабіў сам: і лазню, і санвузел, і розныя прыстасаванні на агародзе. Часта са сваёю сям'ёй прыязджае жончына сястра — і адпачыць, і дапамагчы на градах. А вось цешча, як ні дзіўна, па-ранейшаму не жадае выязджаць з горада, хоць сама нарадзілася ў вёсцы.

— **Будаўніцтва дачы ў 90-я — гэта дэфіцыт матэрыялаў і грошай у людзей. Як хутка пабудава-ліся?**

— Будаваўся паступова. У першы год паставілі толькі «каробку» дома. Веранду, лазню зрабілі значна пазней. А нешта дабудоўваем ці перабудоўваем нават цяпер, бо грошай заўсёды не хапае.

— **Для вашай сям'і лецішча — падсобная гаспадарка ці месца адпачынку і натхнення для паэта?**

— І першае, і другое. Хоць, калі шчыра, падсобная гаспадарка не заўсёды акупаецца.

Затраты значна большыя. Часам купіць тыя ж агуркі ці памідоры на Камароўскім рынку значна прасцей, чым вырошчваць на агародзе. Але ж асалода ад агародніны, выпеста-

ванай сваімі рукамі, куды большая.

А якія казачныя вечары на дачы! Вяскою тут можна бесперашкодна слухаць салаўіныя трэлі. Летам — піць белае малака туману, дыхаць хмельным настоем паветра, размаўляць з зорным небам, чаго проста не існуе ў горадзе.

— **Ёсць у вас фірменная дачная страва?**

— Усё, што вырашчана сваімі рукамі на лецішчы, можна лічыць такой. Нават салату з памідорамі, агуркамі, цыбуляй і духмяным кропам. Бо з рынку будзе зусім не тое, як у вас. Але пра гэта лепш запытаць маю жонку.

— **Не шкадуецца, што вашы суседзі па дачы з іншага прафесійнага асяроддзя?**

— У нас цудоўныя дачныя суседзі: і людзі, і птушкі, і жывёлы, і дрэвы, і кветкі... Таму ніколі не шкадую.

— **Ці багатыя тутэйшыя мясціны на дары прыроды — ягады і грыбы?**

— Побач з намі бяжыць рака Пліса, у якой водзіцца шмат рыбы. Грыбы, асабліва падбарозавікі, зрэдку знаходзім нават пад суседнімі дрэвамі. Але ў грыбы і ягады ездзім у найбліжэйшы лес, дзе іх вельмі шмат.

Аксана ЯНОЎСКАЯ.
Фота з архіва
Уладзіміра МАЗГО.

ДАЧА

*Электрычка празвініць
У гарачай цішыні
Зморана.
Ёсць сягоння шмат прычын
На прыроду уцячы
З горада.
На бурштынавы прастор,
Да валожкавых азёр
Ранішніх...
Выбягаюць на перон
І штурмуюць свой вагон
Дачнікі.*

Прыпеў:

*Хто на мора,
Хто на Вячу,
Ну а дачнікі —
На дачу.
Хто на Вячу,
А я на дачу:
Веру я ў сваю удачу!..*

*Дзесяць сотак узараць, —
Не на пляжы загараць, —
Весела.*

*Нават сонца ў траву
Ад здзіўлення галаву
Звесіла.*

*Ад вясны і да вясны
Не вылазяць з баразны
Дачнікі.*

*Бо на дачы агарод,
Што абліжаш круглы год
Пальчыкі.*

Прыпеў:

*Хто на мора,
Хто на Вячу,
Ну а дачнікі —
На дачу.
Хто на Вячу,
А я на дачу:
З-за яе жыцця не бачу.*

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

НА СВЯТОЧНЫ СТОЛ

Салата з языка

Спатрэбіцца: адвараны язык — 300 г, перапяліныя яйкі — 10 шт., памідоры чэры — 10 шт., рукала — 1 пучок, маянэз — 150 г, соль, молаты перац — на смак.

Перапяліныя яйкі адварыць на працягу пяці хвілін, астудзіць і пачысціць. Памідоры чэры памыць і разрэзаць напалам. Рукалу памыць, абсушыць і парваць рукамі. Язык адварыць у падсоленай вадзе, астудзіць і нарэзаць тонкімі брусочкамі. Змяшаць усе інгрэдыенты салаты, паліць маянэзам і пасыпаць молатым перцам.

ПАКАШТУЙЦЕ!

Тварожнае печыва «Ружа»

Спатрэбіцца: мука — 450 г, тварог — 250 г, маргарын ці масла — 100 г, цукар — 100 г, сода — 0,25 ч. л., ванілін — 1 г, соль — 0,5 ч. л., яечныя жаўткі — 2 шт., цукровая пудра.

У глыбокай ёмістасці змешваем тварог, растоплены маргарын, цукар, ванілін, соль і яечныя жаўткі. Паступова дадаём прасеяную муку з содай і замешваем далікатнае цеста. Мукі

можа спатрэбіцца крыху больш: усё залежыць ад вільготнасці тварагу.

Раскочваем цеста таўшчынёй 2-3 міліметры і выразаем чарачкай кружочкі. Складваем нахлестам 3-4 кружочкі і акуратна скручваем тугі рулецік.

Разразаем рулецік на дзве часткі. У выніку атрымаем чарачка дзве ружачкі.

Ружы выкладваем на бляху, засланую пергаментнай паперай. Выпякаем пры тэмпературы 120 градусаў 20—30 хвілін. Астылае печыва пасыпаць цукровай пудрай.

ХУТКАЯ ДАПАМОГА

Робім самі разрыхляльнік для цеста

Спатрэбіцца: харчовая сода — 5 ч. л.; лімонная кіслата — 3 ч. л.; крухмал або мука — 12 ч. л.

У слоік пакладзіце 12 чайных лыжак мукі. Дарэчы, яе можна замяніць на бульбяны крухмал — ён нават даўжэй захоўваецца. І тое, і іншае дадаецца для павелічэння аб'ёму, каб было лягчэй адмяраць гатовы прадукт.

Дадайце 5 лыжак соды і 3 — лімоннай кіслаты (яе лепш папярэдне растаўчы для добрай якасці разрыхляльніка).

Шчыльна закрыйце накрывку і як след патрасіце. Дарэчы, падбярыце такі слоік, каб у ім засталася дастаткова пустога месца. Тады яго змесціва перамяшаецца нашмат хутчэй.

Калі сумесь стане аднастайнай, разрыхляльнік гатовы.

УМЕЛЫЯ РУЧКІ

Падвясное крэсла-гамак

Зрабіць яго можна вельмі хутка. Для гэтага выкройваецца прамавугольнік са шчыльнай тканіны, з правага і левага боку яго трэба падвярнуць, каб прасунуць у кулісу, якая ўтварылася, трывалую вяроўку.

Дастаткова будзе пакласці сюды невескую падушку, і месца для адпачынку гатова. Лепш за ўсё падвешваць такія крэслы з тканіны пры дапамозе драўлянай планкі. У ёй трэба прасвідраваць чатыры адтуліны па баках, уставіць сюды краі вяровак і цэнтральную нітку. Усё гэта фіксуецца пры дапамозе трыва-лых вузлоў.

Такое крэсла-гамак будзе вельмі зручным у выкарыстанні, калі сшыць для яго дзве падушкі — для сядзення і спінкі.

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ (ДНЕВНУЮ, ЗАОЧНУЮ И В ФОРМЕ СОИСКАТЕЛЬСТВА) И ДОКТОРАНТУРУ (ДНЕВНУЮ И В ФОРМЕ СОИСКАТЕЛЬСТВА) ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ ПОСЛЕВУЗОВСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В 2019 ГОДУ.

План приема лиц для получения послевузовского образования за счет средств республиканского бюджета на 2019 год в Белорусском государственном университете

Организация-заказчик / сторонний заказчик	Шифр специальности	Аспирантура				Докторантура		0	1	0	1	0	1
		Всего	Из них по форме обучения			Всего	Из них по форме обучения						
			Дневная	Заочная	Соискательство		Дневная						
Организация-исполнитель	01.01.01	4	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	01.01.02	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	01.01.03	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	01.01.06	3	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	01.02.04	3	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	01.02.05	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	01.04.02	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	01.04.03	4	4		1	1	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	01.04.04	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	01.04.05	2	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	01.04.07	2	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
УО «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы»	01.04.07	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	01.04.10	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	01.04.16	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	01.04.21	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	02.00.02	3	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0
РУП «Научно-практический центр гигиены»	02.00.02	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
УО «Белорусский государственный педагогический университет имени Максима Танка»	02.00.02	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	02.00.03	2	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	02.00.06	3	3		2	2	0	0	0	0	0	0	0
ГУ «Республиканский научно-практический центр детской хирургии»	02.00.06	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	02.00.09	2	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	02.00.21	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	03.01.03	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	03.01.04	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	03.01.05	4	4		1	1	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	03.01.07	2	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	03.02.05	2	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	03.02.08	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	03.02.10	2	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	05.13.01	5	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	05.13.17	1		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	05.13.18	2	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Учреждение «Белорусский научно-исследовательский институт документоведения и архивного дела»	05.25.02	2		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	05.25.02	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
УО «Белорусский государственный экономический университет»	07.00.02	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	07.00.02	5	5		2	2	0	0	0	0	0	0	0
УО «Белорусский государственный университет физической культуры»	07.00.02	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
ГУ «Институт пограничной службы Республики Беларусь»	07.00.02	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	07.00.03	6	6		1	1	0	0	0	0	0	0	0
УО «Белорусский государственный экономический университет»	07.00.03	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
ГУО «Средняя школа № 44 имени Якуба Коласа г. Минска»	07.00.03	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	07.00.06	2	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	07.00.07	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	07.00.09	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
УО «Гомельский государственный университет имени Франциска Скорины»	07.00.09	1		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	07.00.15	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
Министерство иностранных дел Республики Беларусь	07.00.15	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
ГУО «Институт подготовки научных кадров Национальной академии наук Беларуси»	07.00.15	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
Информационно-просветительское учреждение «Актуальная Концепция»	07.00.15	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	08.00.01	1	1		1	1	0	0	0	0	0	0	0
ЧУП «ИнноксСистемс»	08.00.01	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	08.00.05	7	6		1	0	0	0	0	0	0	0	0
Белорусский национальный технический университет	08.00.05	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
ООО «Минский городской технопарк»	08.00.05	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
ЧУП по оказанию услуг «БелГлобалЭко»	08.00.05	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
ГНУ «Научно-исследовательский экономический институт»	08.00.05	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
ОАО «БПС-Сбербанк» / Минский городской исполнительный комитет	08.00.10	2			2	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	08.00.13	6	5		1	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	08.00.14	5	4		1	0	0	0	0	0	0	0	0
ГУ «Белорусский институт системного анализа и информационного обеспечения научно-технической сферы»	08.00.14	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
ООО «Глоринкор»	08.00.14	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
УО «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы»	08.00.14	1		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
УО «Витебский государственный ордена Дружбы народов медицинский университет»	09.00.03	1			1	1	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	09.00.11	1			1	1	0	0	0	0	0	0	0
УО «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы»	10.01.01	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
ГУ «Центральная научная библиотека имени Якуба Коласа Национальной академии наук Беларуси»	10.01.01	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
ГУ «Национальная библиотека Беларуси»	10.01.01	1			1	1	0	0	0	0	0	0	0
УО «Белорусский государственный экономический университет»	10.01.01	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	10.01.02	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	10.01.03	7	5		1	1	0	0	0	0	0	0	0
ООО «Джой Репаблик»	10.01.03	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	10.01.10	5	2		3	1	1	0	0	0	0	0	0
Учреждение Администрации Президента Республики Беларусь «Издательский дом «Беларусь сегодня»	10.01.10	1			1	1	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	10.02.02	3	1		1	1	0	0	0	0	0	0	0
УО «Минский государственный художественный колледж имени А. К. Глебова»	10.02.02	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
УО «Гомельский государственный медицинский университет»	10.02.02	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	10.02.19	4	2		2	2	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	10.02.20	2	1		1	0	0	0	0	0	0	0	0
УО Федерации профсоюзов Беларуси «Международный университет «МИТСО»	10.02.20	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
ООО «Про эт контора»	12.00.01	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	12.00.01	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
УО «Брестский государственный университет имени А. С. Пушкина»	12.00.02	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
Национальный центр правовой информации Республики Беларусь	12.00.02	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
ОО «Белорусский фонд мира»	12.00.02	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	12.00.02	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
Адвокатское бюро «Сысуев, Бондарь, Храпуцкий СБХ»	12.00.03	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
ЧПУП «СибурСтрой»	12.00.03	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	12.00.04	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Управление по труду, занятости и социальной защите	12.00.05	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
ГНУ «Институт экономики Национальной академии наук Беларуси»	12.00.06	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Минский областной суд	12.00.06	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	12.00.08	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
ЧУО «БИП-Институт правоведения»	12.00.10	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
УО «Полоцкий государственный университет»	12.00.10	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	12.00.10	4	3		1	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	12.00.13	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Департамент охраны Министерства внутренних дел Республики Беларусь	12.00.13	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	12.00.14	0			2	2	0	0	0	0	0	0	0
Генеральная прокуратура Республики Беларусь	12.00.14	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Минская городская нотариальная палата Белорусской нотариальной палаты	12.00.15	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Белорусский национальный технический университет	13.00.01	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	13.00.01	2			2	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	13.00.02	1	1		1	1	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	13.00.04	2	1		1	0	0	0	0	0	0	0	0
Межгосударственное учреждение высшего образования «Белорусско-Российский университет»	13.00.04	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
УО «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы»	19.00.01	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	19.00.04	1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
ООО «ИстокЭкоПро»	19.00.04	1			1	0	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	19.00.05	3	2		1	0	0	0	0	0	0	0	0
УО «Витебский государственный университет имени П. М. Машерова»	19.00.05	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
Академия Министерства внутренних дел Республики Беларусь	19.00.06	0			1	1	0	0	0	0	0	0	0
Организация-исполнитель	22.00.01	1											

**ИЗВЕЩЕНИЕ
 о проведении открытого аукциона по продаже объектов государственной собственности
 и права заключения договора аренды земельных участков для обслуживания недвижимого имущества**

Организатор аукциона: комитет государственного имущества Минского городского исполнительного комитета, г. Минск, ул. Герцена, 2А, каб. 2, тел.: (017) 200 20 89, (017) 289 11 27, (017) 222 44 69.
Аукцион состоится 31 июля 2019 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.
На аукцион выставляются:

Сведения о предмете аукциона, место нахождения имущества	Имущество по ул. Автомобилистов, д.4 в г.Минске и право заключения договора аренды земельных участков для обслуживания недвижимого имущества. В состав имущества входят: <i>недвижимое имущество:</i> - капитальное строение с инвентарным номером 500/С-53167 (назначение — здание административно-хозяйственное), расположенное по ул. Автомобилистов, 4 в г. Минске; составные части и принадлежности: внутридворовая площадка, дорожка, проезд, цветник, три бордюра, три ограждения, трое ворот, калитка, газон. Общая площадь капитального строения составляет 1213,7 кв. м; год постройки — 1998; - капитальное строение с инвентарным номером 500/С-1014821 (назначение — сооружение специализированное коммунального хозяйства), расположенное по ул. Автомобилистов, 4 в г. Минске; составные конструктивные элементы сооружения: канализационная насосная станция, ограждение, калитка, газон; год постройки — 1998; - капитальное строение с инвентарным номером 500/С-1021896 (назначение — сооружение специализированное коммунального хозяйства), расположенное по ул. Автомобилистов, 4 (ВпГП-1 — здание) в г. Минске, протяженность — 9,3 м; год постройки — 1998; - капитальное строение с инвентарным номером 500/С-1021897 (назначение — сооружение специализированное коммунального хозяйства), расположенное по ул. Автомобилистов, 4 (КБК-1-КБК-20 суц.) в г. Минске, протяженность — 498 м, год постройки — 1998; <i>движимое имущество, относящееся к основным средствам:</i> - кабель, электрический котел, пожарная сигнализация и система оповещения, охранный сигнализация, охранный сигнализация и контроль доступа
Начальная цена предмета аукциона	643 255 рублей 05 копеек (из них: начальная цена недвижимого имущества — 567 910 рублей 37 копеек (с понижением на 50 %), начальная цена движимого имущества, относящегося к основным средствам, — 8 187 рублей 24 копейки (с понижением на 50 %), начальная цена права заключения договора аренды земельных участков — 67 157 рублей 44 копейки)
Продавец имущества	Республиканское унитарное предприятие «Научно-производственный центр по геологии», тел. (017) 267 25 57. Осмотр объекта на местности участниками аукциона производится с участием представителя продавца — Гуриновича Владимира Александровича — тел. (029) 775 56 36
Информация о земельных участках для обслуживания продаваемого недвижимого имущества	Земельный участок площадью 0,0034 га с кадастровым номером 500000000007006291, в том числе с ограничениями в использовании земель: 0,0034 га — охранный зона сетей и сооружений канализации; земельный участок площадью 0,2688 га с кадастровым номером 623687800001000002. Вид вещного права на земельные участки — право аренды; срок аренды — 5 лет со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо признании аукциона несостоявшимся
Условия, связанные с использованием земельных участков, а также иные условия, предусмотренные в решении об изъятии земельных участков и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона	Направление возможного использования земельных участков в соответствии с градостроительным проектом детального планирования жилого района «Северный» (внесение изменений), утвержденным решением Мингорисполкома от 10 марта 2016 г. № 684 «О разработке градостроительных проектов», под коммунальную застройку. Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона обязан: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона или признании аукциона по продаже объектов государственной собственности и права заключения договора аренды земельных участков для обслуживания недвижимого имущества несостоявшимся внести плату за право заключения договора аренды данных земельных участков (часть платы — в случае предоставления Мингорисполкомом рассрочки ее внесения); в течение двух месяцев со дня подписания договора аренды земельных участков обратиться в РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» за государственной регистрацией земельных участков, прав, ограничений (обременений) прав на них; обеспечить пользование предоставленными земельными участками в соответствии с целевым назначением и условиями их предоставления, осуществлять комплекс мероприятий по охране земель; вносить арендную плату в соответствии с действующим законодательством; при продлении срока аренды земельных участков до истечения срока аренды обратиться в установленном порядке за государственной регистрацией продления права
Размер задатка, срок и порядок его внесения, реквизиты расчетного счета	128 600 рублей до подачи заявления на участие в аукционе вносятся на р/с BY13AKBB36429000008700000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, код АКБВВУ2Х, УНП 100048181 комитета государственного имущества Минского городского исполнительного комитета. назначение платежа — задаток для участия в аукционе

Порядок проведения аукциона определен Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и земельного участка в частную собственность или права заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами принимаются по адресу: г.Минск, ул. Герцена, 2А, каб. 2, по рабочим дням с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Последний день приема заявлений — 29 июля 2019 г. до 16.00.

Для участия в аукционе организатор аукциона подает заявление на участие в аукционе по установленной форме, к которому прилагаются следующие документы:

документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении, с отметкой банка;

юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем — копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

иностранным юридическим лицом — копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

иностранным гражданином или лицом без гражданства — документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык; представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) — доверенность, выданную в установленном законодательством порядке, при необходимости легализованную в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также — документ, подтверждающий его полномочия.

Консолированными участниками для участия в аукционе к соответствующему заявлению прилагаются следующие документы:
копия договора о совместном участии в аукционе с предъявлением оригинала этого договора;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении, с отметкой банка;

копии документов, подтверждающих государственную регистрацию индивидуальных предпринимателей и (или) микроорганизаций, заключивших договор о совместном участии в аукционе;

сведения о средней численности работников микроорганизаций, заверенные подписью руководителя.

При подаче документов уполномоченное лицо (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные инди-

видуальными предпринимателями и (или) микроорганизациями, заключившими договор о совместном участии в аукционе. Представителем уполномоченного лица дополнительно предъявляется доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия руководителя.

По заявлению победителя аукциона (претендента на покупку) Минским городским исполнительным комитетом предоставляется рассрочка внесения платы за право заключения договора аренды земельных участков. Указанное заявление подается победителем аукциона (претендентом на покупку) в Минский городской исполнительный комитет не позднее одного рабочего дня после утверждения протокола о результатах аукциона (далее — протокол). Решение о предоставлении рассрочки внесения платы за право заключения договора аренды земельных участков принимается Минским городским исполнительным комитетом в течение 5 рабочих дней со дня получения заявления о предоставлении рассрочки.

Рассрочка внесения платы за право заключения договора аренды земельных участков предоставляется в порядке, установленном решением Минского городского исполнительного комитета от 30.04.2009 № 1015 «Об утверждении Инструкции о порядке внесения платы за право заключения договоров аренды земельных участков или платы за земельные участки, предоставляемые в частную собственность».

В течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола победитель аукциона (претендент на покупку) обязан внести плату (часть платы — в случае предоставления рассрочки ее внесения Минским городским исполнительным комитетом) за право заключения договора аренды земельных участков, возместить затраты на организацию и проведение аукциона и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельных участков и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельных участков. Размер возмещаемых затрат доводится до сведения участников аукциона до начала его проведения.

После совершения победителем аукциона (претендентом на покупку) указанных действий и представления организатору аукциона, продавцу и в Минский городской исполнительный комитет копий платежных документов, но не позднее 2 рабочих дней, с ним в установленном порядке в соответствии с условиями аукциона продавцом заключается договор купли-продажи имущества. В тот же срок Минский городской исполнительный комитет передает победителю аукциона (претенденту на покупку) выписку из решения об изъятии земельных участков и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, выдает экземпляр протокола и заключает с ним договор аренды земельных участков.

Рассрочка оплаты недвижимого имущества может быть предоставлена покупателю по его письменному заявлению на срок не более одного года со дня заключения договора купли-продажи с ежемесячной индексацией платежей по решению продавца по согласованию с соответствующим государственным органом.

Информация об аукционе и предмете аукциона дополнительно размещена на официальных интернет-порталах Минского городского исполнительного комитета (www.minsk.gov.by) и Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь (www.gki.gov.by)

Извещение о проведении повторного аукциона	
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Банк БелВЭБ», 220004, г. Минск, пр-т Победителей, 29
Предмет аукциона	
Лот 1	Отделение лифтового узла с боксом разгрузки ценностей (Вспомогательное (подсобное) помещение, не относящееся к жилищному фонду) общей площадью 135,9 кв. м, инвентарный номер 200/Д-121766, по адресу: г. Витебск, ул. Замковая, 4, пом. 1
Начальная цена с НДС 20 % — 98 795,97 бел. руб. (снижена на 50 %)	
Лот 2	Склад с пристройкой гаража на 6 боксов и бытовым блоком (Здание многофункциональное) общей площадью 332,1 кв. м, инвентарный номер 200/С-39244, по адресу: г. Витебск, ул. Терешковой, д. 11. Составные части и принадлежности: пристройка
Сведения о земельном участке: пл. 0,1302 га предоставлен продавцу для обслуживания многофункционального здания на праве постоянного пользования.	
Ограничения (обременения) прав на земельный участок, расположенный в: охранный зоне магистральных трубопроводов, площадь 0,0063 га; охранный зоне сетей и сооружений теплоснабжения, площадь 0,0007 га; охранный зоне сетей и сооружений канализации, площадь 0,0001 га; охранный зоне линий электропередачи напряжением до 1000 В, площадь 0,0039 га; охранный зоне линий электропередачи напряжением до 1000 В, площадь 0,0005 га; охранный зоне сетей и сооружений теплоснабжения, площадь 0,0001 га	
Начальная цена с НДС 20 % — 210 353,52 бел. руб. (снижена на 50 %)	
Лот 3	1/10 доли в праве собственности на капитальное строение (Здание административно-хозяйственное) с общей площадью капитального строения 2486,7 кв. м, инвентарный номер 422/С-3271, по адресу: Гродненская обл., г. Щучин, ул. Пушкина, д. 26. Составные части и принадлежности: кирпичная пристройка (Б 1/к), подвал, сушилка, холодильная пристройка (Б)
Сведения о земельном участке: пл. 0,5681 га предоставлен продавцу для содержания и обслуживания административного здания на праве постоянного пользования (доля 1/10)	
Начальная цена с НДС 20 % — 39 288,45 бел. руб. (снижена на 44 %)	
С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by	
Задаток 10 % от начальной цены лота в белорусских рублях перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения аукциона	
Условия оплаты предмета аукциона: в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи	
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия	
Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» 16.05.2019 г.	
Аукцион состоится 04.07.2019 в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 02.07.2019 до 17.00 по указанному адресу	
Тел.: +375 17 280-36-37; 8029-317-95-42. Email: auction@cpo.by	

**Извещение о повторном открытом аукционе
 по продаже имущества
 ОАО «Чайка» (г. Гродно, пер. Виленский, д. 16)
 23 июля 2019 года**

Вид аукциона	Лот № 1
Предмет аукциона	Комплекс зданий, сооружений и оборудования, включающий 8 капитальных строений (здание административное, здание склада, здание гаража — 2 шт., здание проходной — 2 шт., здание склада готовой продукции), 4 передаточных устройства (участок тепловой сети, участок водопроводной сети, участок канализационной сети, элементы благоустройства), зеленые насаждения, 2 единицы оборудования
Начальная цена продажи	1 826 681,16 рубля (с учетом НДС 20 %)
Кадастровые номера земельных участков и размеры	44010000002001136 площадью 0,7335 га
Месторасположение земельного участка	Гродненская область, г. Гродно, пер. Виленский, д. 16
Продавец	Открытое акционерное общество по химической чистке одежды и стирке белья «Чайка», г. Гродно, ул. Зернова, 6, тел.: 8 (0152) 607302, 745502
Имущественное право земельных участков	Право постоянного пользования
Сумма задатка	54 800,43 рубля
Организатор аукциона	КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», тел.: 720537, 720010.
Дата проведения аукциона	23 июля 2019 года
Время проведения аукциона	12.00
Место проведения аукциона	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, актовый зал
Место приема заявлений и прилагаемых к нему документов	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 407
Дата и время начала приема документов	20 июня 2019 года 8.00
Дата и время окончания приема документов	17 июля 2019 года 17.00

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы: — копии платежных поручений о внесении задатка за подачу заявления на расчетный счет BY24AKBB30120000418104000000 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК АКБВВУ21400, УНП 590727594, получатель — КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости». Юридическое лицо: доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов. Физическое лицо: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица — паспорт и нотариально заверенную доверенность. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Адрес сайта: www.grodno.gov.by

**ИЗВЕЩЕНИЕ
 о проведении повторного аукциона**

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению **ОАО «Борисовская швейная фабрика»** (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже **изолированного помещения** общ. пл. 3 992,4 кв. м, инв. № 610/Д-65612 по адресу: г. Борисов, ул. Рубена Ибаррури, 9/1-3, и имущества согласно перечню (с перечнем можно ознакомиться у организатора торгов).

Начальная цена с НДС (20 %) — **89 981,08 бел. руб.** Задаток 10 % от начальной цены — **8 998,00 бел. руб.** **Стоимость недвижимого имущества снижена на 90 %, стоимость имущества снижена на 80 %.**

Шаг аукциона — 5 %.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPBS30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBVB2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16. Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель). Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звезда» от 31.05.2019. Аукцион состоится **02.07.2019 в 15.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **01.07.2019 до 16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.**

**Сведения о результатах проведения
 рекламной игры
 «Выиграй путевку в страну любимого легионера»**

Наименование организатора: Молодежное спортивное общественное объединение «Мини-футбольный клуб «Столица».

Место нахождения организатора: Республика Беларусь, г. Минск, пр-т. Независимости, д. 181, корп. 7Н, каб. 36.

Наименование рекламной игры: «Выиграй путевку в страну любимого легионера».

Территория проведения рекламной игры: Республика Беларусь.

Срок начала и окончания рекламной игры: с 3 ноября 2018 года по 30 июня 2019 года.

Сведения о государственной регистрации рекламной игры: свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 3414 от 25 октября 2018 г., выданное Министерством торговли Республики Беларусь.

Количество участников рекламной игры: 71.

Сведения о розыгрыше призового фонда: призовой фонд, размер которого составил 400 (четыреста) белорусских рублей, полностью разыгран.

Ф.И.О. победителя рекламной игры, выигравшего туристическую услугу на двоих, направление — Италия, или Испания, или Россия, или Украина: Горбенко Марина Сергеевна.

Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры: +375296334036

УНП 194903495

Фестывалім!

Турыстычная Мекка на прыграніччы

«Адэльскі фэст» любяць мясцовыя жыхары, ім цікавацца турысты

Адэльск — унікальнае месца. Ціхая вёска на самым ускрайку заходняй мяжы становіцца з кожным годам усё больш знакамітай. Гэта адзіная вёска ў Беларусі, дзе захоўваюцца два элементы нематэрыяльнай культурнай спадчыны. А мясцовы храм з'яўляецца помнікам старажытнага драўлянага дойлідства.

Пад аховай Антонія

Адэльскі фэст — адно з тых святаў, якое ніколі не пераносіцца. Яго святкуюць у аграгарадку толькі ў гэты дзень — 13 ліпеня. Гэта звязана з днём памяці святога Антонія Падунскага, які лічыцца ахоўнікам Адэльска. Яго выява прысутнічае на гербе аграгарадка, прынятым амаль 10 гадоў таму ў адпаведнасці са старажытнымі запісамі. Іх знайшоў настаяцель мясцовага касцёла. Тады ж усталявалі бронзавы помнік ахоўніку вёскі. Цікавы факт — статуя святога з'явілася не на тэрыторыі храма, а за яго межамі, і гэта рэдкі выпадак у адносінах да помнікаў святым.

Мясцовы храм — таксама знакаміты і з'яўляецца гісторыка-культурнай каштоўнасцю. Гэта адзін з двух каталіцкіх храмаў, якія пабудаваны ў першай палове XVIII стагоддзя без адзінага цвіка. Тут захоўваецца ікона святога Антонія, якая лічыцца цудадзейнай. Многія жыхары могуць раскажаць, як прапаведнік дапамагае ў цяжкую хвіліну. Сярод яго малітваў, напрыклад, такія — «Калі ты згубіў», «Хлеб для бедных» і іншыя. У касцёле менавіта 13 ліпеня часта праводзіць набажэнствы кіраўнік каталіцкай царквы ў Беларусі, архіепіскап — мітрапаліт Мінскі і Магілёўскі Тадэўш Кандрусевіч, які і сам родам адсюль.

Дудкі майстра Скрамблевіча

І гэта не проста дудкі, а самабытныя інструменты. Іх у народнага майстра-музыкі не пералічыць. Тут і флейты, і акарыны, і ражкі, і світулькі, і жалейкі, і нейкія клякоткі-трашчоткі... А на сёлетнім фэсце Мар'ян Антонавіч прэзентаваў яшчэ дудкі са шлангам. Яны імітуюць галасы жывёл — вала, дзіка, зязюлі, жураўлёў. Усе інструменты — драўляныя. Майстар карыстаецца рознымі пародамі, іх каля сарака. Ёсць і экзатычныя. Напрыклад, бамбук з Інданезіі, кедр з Сібіры. Ці сасна са смаляным пахам, якой 300 гадоў. А яго калекцыя акарын у выглядзе птушак і рыб лічыцца адзінай у Еўропе.

— Гэтай музыкай з нізкімі гукамі можна нават лячыць, — упэўнены майстар. — Калі дзіця плача, яно адразу заспакоіцца, пачушы такія гукі, — ужо не раз так адбывалася.

Адразу падумалася: а чаму, напрыклад, не распаўсюджаць гэтую мелодыю праз электронныя носьбіты і не выкарыстоўваць у пакоях псіхалагічнай разгрузкі? Бо гукі сапраўды незвычайныя. Напрыклад, унікальна гучыць парная жалейка, ёсць і трайныя дудкі. Мар'ян Скрамблевіч распрацаваў сваю аўтарскую сістэму стварэння духавых народных інстру-

ментаў і можа зладзіць іх у любой танальнасці.

Самабытная творчасць майстра ўключана ў спіс гісторыка-культурнай каштоўнасці Рэспублікі Беларусь. У мясцовым доме культуры арганізавана майстэрня і музей. Некалькі дзясяткаў дудак Мар'ян Антонавіч падарыў Гродзенскай музычнай школе. Ён лічыць, што кожны музыкант павінен валодаць народнымі інструментамі. Гэтыя гукі здольны закрануць душу кожнага чалавека.

— Я насычаюся гукамі, удасканальваю іх, — кажа Мар'ян Антонавіч. — Адкуль бы чалавек ні прыехаў, душа аднолькавая, трэба яе разбудзіць, каб яна адгукнулася на дабро, на прыроду, каб чалавек не разбураў, а толькі хацеў гэту прыроду зберагчы.

Сёлета майстру споўнілася 80 год. Ён ахвотна дэманструе сваю ўнікальную калекцыю, прымае бясконцыя экскурсіі як з Беларусі, так і з замежжа.

кухня. Адэльскія гаспадыні аддаюць перавагу цёртай бульбе, з якой гатуецца нямала страў.

— Бабка на сталах і зараз у нас заўсёды, папулярна вельмі кішка, на свята — абавязкова хрусты, пончыкі, вась, частуйцеся, — прапануе жанчына.

І сапраўды, пончыкі тут надзвычай смачныя. Праўда, ад спякоты не ўдалося паказаць увесь асартымент адэльскай кухні, якая ўключана ў спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Беларусі.

Наталля Кавалькова між тым звяртае ўвагу на тканы дыван, які выканала вядомая адэльская майстрыха Ядзвіга Райская. Яна адна з тых, хто адрадіў у рэгіёне тэхніку падвойнага ткацтва. Яе вырабы ўнікальны сваімі непаўторнымі ўзорамі, якія жанчына выдумляла сама. Адзін такі дыван знаходзіцца ў цэнтры культуры, яго падарыла ўнучка майстрыхі.

Новы размах

Наталля Кавалькова згадвае, што раней такога маштабнага свята ў гэты дзень не было. Пасля службы ў касцёле ўсе разыходзіліся па сваіх дамах. З цягам часу наладзілі свята вёскі. У гэты дзень праўленне мясцовай гаспадаркі, прафсаюзнай арганізацыі ўзнагароджваюць найлепшых работнікаў, перад жыхарамі выступаюць мясцовыя калектывы і

Нядаўна, напрыклад, прыезджалі госці з польскай кансерваторыі. Часта бываюць навучэнцы музычных школ. Сам майстар — удзельнік усіх свят раёна і вобласці. Але «Адэльскі фэст» яму асабліва дарагі, бо тут ён можа зайграць для сваіх землякоў, якія яго паважаюць і ганарацца ім.

Стравы з Адэльска

Яны гатуюцца па старажытных рэцэптах. І не ў нейкіх рэдкіх выпадках, а пастаянна. Такімі рэцэптамі карыстаюцца ў многіх сем'ях.

Наталля Кавалькова, вядомая майстрыха-вышывальшчыца, расказала, што яна любіць гатаваць бігас, бабку, кішку. Гэта традыцыйныя стравы. А яшчэ тут добра пякуць хлеб, робяць клінковыя сыры, гатуюць мясныя і бульбяныя стравы. Падчас фэсту ў Адэльску з'язджаюцца да сваіх бацькоў дзеці з горада, і ў гэты дзень іх чакае менавіта такая

беларускія зоркі. На гэты раз з канцэртаў выступіў Саша Нема.

— Шукаем новыя формы, напрыклад, гэтым разам мы запрасілі тэатр жывых скульптур, з імі робяць здымкі і дарослыя, і дзеці. Выступіў духавы аркестр Гродзенскай пагранічнай групы. Шмат прыехала атракцыёнаў. Гэта адно з брэндавых свят усяго Гродзенскага раёна, — паведаміў старшыня Адэльскага сельсавета Уладзімір ТРУТНЕЎ.

У размове закранулі надзённыя пытанні. Як і ўсюды, тут заклапочаны станам дарог. Прычым не ў самім аграгарадку, а на аўтамагістралях, якія вядуць да абласнога цэнтру. Гэтай праблеме цяпер надаецца ўвага на дзяржаўным узроўні, вось і ў Адэльску спадзяюцца, што дарожныя службы змогуць гэту праблему паступова вырашыць.

Маргарыта УШКЕВІЧ.
Фота Мікалая ЛАПІНА.

Культасвета

ПАМЯЦІ САМАГА ВЯДОМАГА ВІЦЯБЛЯНІНА

XXVII Міжнародныя Шагалаўскія чытанні ў мінулыя выхадныя прайшлі на малой радзіме знакамітага мастака. У іх бралі ўдзел навукоўцы, даследчыкі яго жыцця і творчасці з Беларусі, Расіі, Ізраіля, ЗША.

Як паведаміла Ірына ВОРАНАВА, дырэктар Музея Марка Шагала ў Віцебску, сёлета мерапрыемства прысвячаецца 100-годдзю заснавання Віцебскага народнага мастацкага вучылішча. У 1919-м яно прыняло першых навучэнцаў.

Вядома, што ў вучылішчы, акрамя Марка Захаравіча, працавалі творцы, вядомыя на ўвесь свет: Казімір Малевіч, Эль Лісіцкі, Юдаль Пэн, Вера Ермалаева, Мікалай Суэцін, Ілья Чашнік і іншыя. І пра іх таксама згадваюць падчас чытанняў. Нярэдка агучваюць сенсацыйныя падрабязнасці, адкрываюць новыя імёны...

У цырымоніі адкрыцця чытанняў браў удзел старшыня Віцебскага аблсавета дэпутатаў Уладзімір ЦЯРЭНЦЬБЕЎ. Ён адзначыў, што за амаль тры дзесяцігоддзі правядзення чытанняў сюды з задавальненнем прыезджалі і будуць браць удзел надалей вядомыя даследчыкі — напрыклад, Якаў Брук, кандыдат мастацтвазнаўства з маскоўскай Дзяржаўнай Траццякоўскай галерэі.

Народны выбраннік падкрэсліў, што падчас кожных чытанняў адкрываюцца новыя факты з шагалаўскага жыцця і асяроддзя. Можна даведацца пра дух эпохі, якая панавала ў тагачасным Віцебску. Чытанні адкрываюць новыя гарызонты разумення мінулых падзей, іх сутнасць і важнасць для абласнога цэнтру, мастацтва ў цэлым...

Па выніках мерапрыемства плануецца выдаць зборнік. І гэта — адна з традыцый чытанняў.

Пазалетась у Віцебску адсвяткавалі 130-годдзе Марка Шагала. У горадзе не адмаўляюцца ад планаў стварэння вялікага кутка старога горада, звязанага з памяццю аб творцы. У прыватнасці, недалёка ад дома-музея мастака на знакамітай вуліцы Пакроўскай можна інвеставаць у турызм — нядаўна адпаведны праект па стварэнні культурна-турыстычнага цэнтру «На Пакроўскай» прэзентавалі падчас віцебскага міжнароднага эканамічнага форуму. У планах — стварэнне каля роднага дома мастака гасцінічнага комплексу, кавярняў, сувенірных крам, памяшканняў для рамеснікаў, мастакоў, музыкантаў.

Ва ўпраўленні эканомікі Віцебскага гарвыканкама дадалі, што інвестарам прапануюць каля двух гектараў, на якіх чакаюць сваіх новых гаспадароў, што засталіся ад былога завода.

Канешне, Віцебску неабходна «шагалаўская частка», каб можна было не толькі наведаць дом, дзе жыў мастак, але і зайсці ў розныя турыстычныя аб'екты побач. Хочацца, каб гэтая тэма знаходзіла ў Віцебску працяг, тым больш што ўжо зроблена многае, каб вярнуць імя творцы на Радзіму, якую ён любіў усё жыццё.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Ліст у рэдакцыю

ЦІ ЧЫТАЮЦЬ У ГРОДНЕ КНІГІ?

На фоне вясёлых, сімпатычных справаздач аб адкрыцці новых кнігарняў хацеў бы звярнуць увагу чытачоў беларускай кнігі ўсё ж такі на сумную рэгіянальную кнігагандлёвую статыстыку.

Адкрылі 15 мая кнігарню «Санет» у Слоніме, дзе краіна збіраецца сёлета адсвяткаваць Дзень беларускага пісьменства. Што ж, прыемна, што адной кнігарняй паболела. Тым болей што знаходзіцца яна ў будынку Слонімскага райвыканкама, што само па сабе таксама важна: чыноўнікі, наведвальнікі адміністрацыйнай установы, магчыма, зазірнуць і ў кнігарню. Будзем спадзявацца.

Але колькі ж усяго кнігарняў дзяржаўнага прадпрыемства «Белкніга» ў Гродзенскай вобласці, у Гродне? Статыстычны адказ выклікае зусім не вясёлы настрой. Толькі дванаццаць кнігарняў. Разам са слонімскай «Санетам». І гэты факт пераконвае ў тым, што беларуская кніга не толькі да кожнага паселішча не дойдзе, але і далёка не ў кожны райцэнтр трапіць. У Гродне працуе шэсць кнігарняў. Яшчэ дзве — у Ваўкавыску. І па адной — у Шчучыне, Лідзе, Слоніме. Уражвае? А мяне і ўражвае, і да сумных думак падштурхоўвае. Не буду іх усе тут выкладаць, але скажу адно. Кнігі беларускіх выдавецтваў так па-ранейшаму і застануцца на складах, бо нармальны інтэрнэт-гандаль кнігай фактычна адсутнічае. Лагістыка, адсутнасць гандлёвых пунктаў у большасці з 17 раёнаў Гродзенскай вобласці не дазваляюць давесці, данесці кнігу ў пераважную большасць паселішчаў вобласці.

Выйшла вось цяпер кніга Аляксандра Ласмінскага пра Каложскую царкву. А хто і дзе яе ўбачыць, калі сам аўтар не разгорне шырокую прэзентацыйную, рэкламнаю работу? Кніжнага выдання, дзе інфармавалі б чытача пра навінкі, у нас няма. Некалі ж выдаваліся і «Кнігарня», і «Книжный мир», і «Книга и мы»... Цяпер няма нават кнігазнаўчага дадатку ў «ЛіМе», дзе некалі друкавалася і кніжная бібліяграфія. Шкада!.. І гэта толькі па Гродзенскай вобласці такія кнігагандлёвыя статыстычны зрээ. А што ў астатніх рэгіёнах краіны? Ці толькі ў Мінску яшчэ засталіся астраўкі беларускага кнігагандлю?..

Мікіта АСТРЭЙКА, г. Гродна.

На экранах

АЛЬМАДОВАР ПА АБОДВА БАКІ ЭКРАНА

Фільм праслаўленага іспанца паказваецца ў кінатэатрах Мінска

Вядомаму рэжысёру прапануюць прадставіць сваю карціну, знятую трыццаць два гады таму, на рэтраспектыўным паказе, — такім сімвалічным спосабам, што звязвае мінулае і сучаснасць, поспехі маладосці з творчымі крызісамі, пачынаецца новы фільм знакамітага іспанца Пэдра Альмадовара і гісторыя яго альтэр эга Сальвадора Мала. Пяшчотны Альмадовар, пяшчотны Антонія Бандэрас у галоўнай ролі, пяшчотныя рэфлексіі прыйшлі да нас акурат пасля сусветнай прэм'еры ў асноўнай конкурснай праграме Канскага кінафестывалю — ухваленая крытыкамі стужка «Боль і слава» ідзе ў мінскім пракаце.

Вяртанне ў мінулае праз паказ уласнага фільма — добры старт для блукання, пошукаў і роздумаў. Ужо хто толькі не ўспомніў Феліні і Марчэла Мастраяні ў яго карціне «Восем з паловай», але адсылка менавіта да іх лепш за ўсё дае ўяўленне пра «Боль і славу». Таму што нічога формастваральнага тут таксама не адбываецца, а пры гэтым усё, што адбываецца, быццам неад'емная частка сотаў альбо ДНК: выскрабі — і застанешся ні з чым. Падзеі з дзяцінства і дарослага жыцця разышліся вакол ускудлачанага Антонія Бандэраса, што кругі на вадзе — тут няма дамінантных эпізодаў і няма ад іх залежных, усё раўназначнае, як у ланцужку.

Галоўны герой Сальвадора Мала, вядомы на ўвесь свет рэжысёр, пакутуе ад рознага кшталту боляў, нічога ўжо не здымае і рэгулярна вяртаецца ў мінулае. Станцыя, на якой ён з маці маленькім хлопчыкам вымушаны быў

падзей, а ў ролі сімвалічных знакаў, матываў да роздому і пераацэнкі былога. То-бок літаральна на ўсё ў «Болю і славе» можна паглядзець з пункту гледжання ўнутранай працы творцы — што яго натхняе, як на кіно ўплывае ўласная біяграфія, чаму прыходзіць крызіс і якую ролю адыгрываюць рэфлексіі і выпадкі з жыцця.

Колеры і архітэктура кадраў, прыжмураныя вочы Антонія Бандэраса, цішыня і цэпра кватэры і пэўная фантастычнасць некаторых супадзенняў — усё гэта склалася ў карціну з ідэальным балансам-пераклічкай паміж мінулым і сучаснасцю, успамінамі і творчым уяўленнем, знешнім і ўнутраным. Няспешныя і балючыя будні галоўнага героя Бандэрас абыграў цудоўна (ёсць тут, дарэчы, і іншыя любімыя Альмадоварам акцёры, як, напрыклад, Пенелопа Крус у ролі маці маленькага Сальвадора), выклікаючы то ўсмешку, то непакой. Вось ён дае нечаканае для сябе інтэрв'ю публіцы па тэлефоне, а вось расслаблена заплюшчвае вочы, калі гераін прытупляе фізічны боль. Цягліна да цягліны — і блуканні Сальвадора Мала канчаюцца прыгожым і абнадзейлівым фіналам.

У сценах «Болю і славы» вялікае, у сэнсе «знакамітае», што стала часткай культуры, толькі маецца на ўвазе і ўсплывае хіба праз плакат у кватэры Альберта Крэспа. А буднічнае займае ўвесь хронаметраж і, канешне, уяўляе сабой усю яго вялікага першааснову. Дзе пачатак кінематаграфічных шэдэўраў? — у непабеленых сценах зямлянкі, у першым захапленні прыгожым целам, у пакуце сапраўднага кахання, у нявыкананым абяцанні маці, і болі.

Фільм Пэдра Альмадовара будзе ісці ў пракаце да 26 чэрвеня.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.

уладкавацца на ноч; зямлянка з непабеленымі сценамі, куды яны пераехалі; тынкоўшчык, якога малы Сальвадора вучыў пісаць і лічыць; нарэшце, каханне ў Мадрыдзе і апошнія гады маці — усё гэта візуальнымі альбо слоўнымі флэшбэкамі ўсплывае ў фільме. А між тым пра мінулае нагадвае і фестываль, што арганізуе паказ даўняй стужкі Мала «Смак» і просіць рэжысёра прыйсці разам з выканаўцам галоўнай ролі Альберта Крэспа.

Даводзіцца Сальвадора сустрэцца і наладзіць стасункі з акцёрам, інтэрпрэтацыя якога ён у свой час быў надзвычай незадаволены, але галоўнае — у рэшце рэшт па-новаму паглядзець на ўласны фільм. Так пачынаецца серыя эмацыянальна шараговых, але ў той жа час важных для галоўнага героя падзей, у якіх вельмі плаўна і натуральна, быццам самі па сабе, з'яўляюцца эпізоды з мінулага. Узнікае і знікае гераін, на парозе кватэры апынаецца каханне маладосці, робіцца аперацыя як выдаленне перашкоды дзеяннем...

Ужо паказ «Смаку» адыгрывае сваю ролю толькі апасродкавана: рэжысёр на яго не пайшоў, паказваючы тым самым значэнне ўвогуле ўсяго — эпізоды важныя не ў якасці драматургічнага рухавіка

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	4.37	21.45	17.08
Віцебск —	4.18	21.43	17.25
Магілёў —	4.27	21.36	17.09
Гомель —	4.33	21.22	16.49
Гродна —	4.54	21.59	17.05
Брэст —	5.04	21.50	16.46

Месяц

Поўня 17 чэрвеня.
Месяц у сузор'і

Вадаліва.

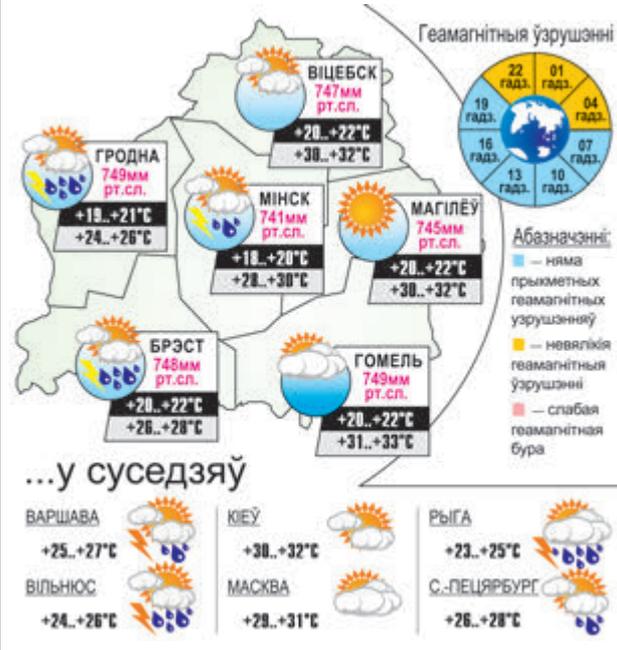
Імяніны

Пр. Валерыі, Марыі, Багдана, Маркеля, Фядота, К. Бянігны, Фларэнціны, Багдана, Міхала, Рафала.

Фота Юліі АДАМОВІЧ.

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

20 ЧЭРВЕНЯ

1909 год — нарадзіўся (г. Віцебск) Пётр Васілевіч Кандрацьёў, Герой Савецкага Саюза (1940). Удзельнік савецка-фінскай вайны 1939—1940 гадоў, падчас якой памочнік камандзіра авіяпалка капітан Кандрацьёў здзейсніў 66 баявых вылетаў, паталіў варожае судна з боепрыпасамі, спаліў на аэрадроме 7 самалётаў, знішчыў 2 паравозы, 6 аўтамашын. У Вялікую Айчынную вайну ўдзельнік абароны Ленінграда, камандзір знішчальнага авіяпалка. Загінуў у баі ў 1943 годзе.

1939 год — нарадзіўся (г. Мінск) Валерыі Мікалаевіч Раеўскі, беларускі рэжысёр, педагог, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі (1976), народны артыст Беларусі (1995). З 1968 года служыў у Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Я. Купалы. Адначасова выкладаў у Беларускай акадэміі мастацтваў (з 1996-га прафесар). Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР (1985), Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1988). Памёр у 2011 годзе.

1944 год — пачаўся трэці этап «рэйкавай вайны», які працягваўся да поўнага вызвалення Беларусі. У выніку аперацыі падарваная 61 тысяча рэек, знішчана 8 чыгуначных мастоў, што поўнасцю вывела са строю важнейшыя чыгуначныя лініі, часткова былі паралізаваныя варожыя перавозкі амаль па ўсёй тэрыторыі Беларусі. Упершыню ў гісторыі вайны партызанамі была праведзена аперацыя такога маштабу і з такімі вынікамі ў цесным аперацыйна-тактычным узаемадзеянні з рэгулярнай арміяй. Скаардынаваныя ўдары партызан па чыгуначных камунікацыях праціўніка метадам «рэйкавай вайны» мелі аперацыйна-стратэгічнае значэнне ў ходзе наступлення Чырвонай Арміі.

1949 год — у Мінску прайшоў II з'езд пісьменнікаў Беларусі.

1774 год — падчас руска-турэцкай вайны 1768—1774 гадоў каля паселішча Казлуджа (паўночна-ўсходняя Балгарыя) 14-тысячны корпус пад камандаваннем Аляксандра Суворова разбіў туркаў пад камандаваннем

Абдул-Разака (каля 40 тысяч чалавек). У гэты ж дзень на правым флангу рускіх войскаў атрад Івана Салтыкова разбіў 15-тысячны турэцкі атрад каля Туртукая. Агульнае камандаванне рускімі войскамі ажыццяўляў Пётр Румянцаў, які на наступны год стаў фельдмаршалам і графам Задунайскім. У выніку ў ліпені быў падпісаны Кючук-Кайнарджыйскі мірны дагавор, выгадны для Расіі.

1819 год — нарадзіўся Жак Афенбах, французскі кампазітар, адзін з заснавальнікаў класічнай аперэты. У 6 гадоў хлопчык узяў у рукі скрыпку, у 8 — напісаў першую музычную п'есу. Знаёмства з кампазітарам Фларымонам Эрве, які адкрыў першы тэатрык аперэты, дзе ставіліся аднаактавыя буфанады з мінімальнай колькасцю выканаўцаў, звярнула ўвагу Афенбаха на магчымасці новага жанру. Прыдатным выпадкам для яго плана стала адкрыццё ў Парыжы Сусветнай выстаўкі ў Палацы індустрыі на Елісейскіх Пялях. Зняўшы непадалёк невялікі драўляны будынак, ён за тры тыдні пераабсталяваў памяшканне, набраў артыстаў, музыкантаў, аўтараў, стварыў музыку і 5 ліпеня 1855 года адкрыў свой тэатр «Буф-Парызе». Цяпер гэтая дата лічыцца днём нараджэння аперэты. Памёр у 1880 годзе.

1934 год — нарадзіўся Юрый Візбар, савецкі журналіст, акцёр, бард, сцэнарыст, адзін з заснавальнікаў бардаўскай песні. Памёр у 1984 годзе.

УСМІХНЕМСЯ

Расійскую эстраду загубяць шматдзетныя нафтавікі.

— Учора паехалі з жонкай разводзіцца. Не даехалі.
— Чаму?
— Пасварыліся...

Заўтра — гэта, як правіла, самы заняты і напружаны дзень на тыдні.

— Хутка ты спазнаеш мяне бліжэй... Загадзя даруй!

— Дзе будзеш адпачываць летам?

— У асноўным на працы, часам дадому буду прыходзіць.

Піфагор здолеў даказаць сваю тэарэму не столькі таму, што ён быў добрым матэматыкам, колькі таму, што быў добрым кулачным байцом.

Я, вядома, вельмі люблю чай, але шампанскае не трэба заварваць.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЖАНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФЬЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;

e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў у тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 1993.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

19 чэрвеня 2019 года.